

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva



Bakalářská práce

**Podnikatel jako zvláštní soukromoprávní subjekt
(úprava dle zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).
Druhy, hlavní znaky, postavení v právních vztazích**

Tomáš Walter

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tomáš Walter

Podnikání a administrativa

Název práce

Podnikatel jako zvláštní soukromoprávní subjekt (úprava dle zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Druhy, hlavní znaky, postavení v právních vztazích.

Název anglicky

The entrepreneur as a special private subject (modification according to Act No. 89/2012, civil code). Types, main features, status in legal relation.

Cíle práce

Cílem práce je zkoumat všechny modely podnikání a porovnávat je. Hodnotit je jak z pohledu práva, kapitálu, účetnictví, administrativní náročnosti a jiných souvisejících aspektů. Na základě ankety zjistit, který podnikatelský model se osvědčil jako nejlepší pro začínající podnikatele.

Autor chce zjišťovat též představy a omyly začínajících podnikatelů, které doprovázely jejich podnikatelský start.

Dílním cílem je doporučení optimálního podnikatelského modelu pro start podnikání osob, které s vlastním vstupem na trh nemají dosud zkušenosti, nebo jen malé.

Metodika

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části práce bude uplatněna především metoda analýzy právních předpisů, které upravují či se jen dotýkají podnikatelských aktivit, z této analýzy autor odvodí podstatné skutečnosti charakterizující jednotlivé formy (modely) podnikání a u každého modelu uvede jeho přednosti i zápory a úskalí. Doprovodnou metodou bude komparace jednotlivých forem podnikání.

V praktické části autor anketním výzkumem mezi mladými podnikateli či adepty podnikání zjistí druhy problémů a jejich četnost, se kterými se adepty podnikání u jednotlivých forem podnikání typicky setkávají.

Učiní komparaci se svými teoretickými vývody a empiricky zjištěnými daty a z nich učiní závěr odpovídající zadanému cíli.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

podnikatel, právnická osoba, fyzická osoba, obchodní korporace, živnostenské podnikání, podnikání podle zvláštních zákonů, tichá společnost, OSVČ, zisk, daně, státní správa

Doporučené zdroje informací

- ČERNÁ, S. PLÍVA, S. Podnikatel a jeho právní vztahy. UK Praha, Právnická fakulta. 2013. ISBN: 978-80-87146-76-7
- ČERNÁ, S. ŠTENGLOVÁ, I. PELIKÁNOVÁ, I. DĚDIČ, J. Obchodní právo. Podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele. Wolters Kluwer 2016. ISBN: 978-80-7552-333-4
- KINDL, M. ROZEHNAL, A. Občanský zákoník. Praktický komentář. nakl. Aleš Čeněk. Plzeň: 2019, ISBN 9788-073-807-429
- KOLÁŘOVÁ, M. Velká kniha pro podnikání pro fyzické i právnické osoby. vyd. Olomouc: Agentura Rubico 2013; ISBN: 978-80-7346-157-7
- PETROV, J. VÝTISK, M. BERAN, V. et al: Občanský zákoník. KOMENTÁŘ. Praha: C.H.Beck 2017. ISBN 978-80-7400-653-1
- ŠTENGLOVÁ, Ivana a HAVEL, Bohumil. Zákon o obchodních korporacích, velké komentáře. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-480-3
- zákon č.2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích
-

Předběžný termín obhajoby

2019/20 ZS – PEF (únor 2020)

Vedoucí práce

JUDr. Eva Kadlecová

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 11. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Podnikatel jako zvláštní soukromoprávní subjekt (úprava dle zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Druhy, hlavní znaky, postavení v právních vztazích " jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval doktorce Evě Kadlecové za metodické vedení, cenné rady a podněty při zpracování mé bakalářské práce.

Podnikatel jako zvláštní soukromoprávní subjekt (úprava dle zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Druhy, hlavní znaky, postavení v právních vztazích

Abstrakt

Práce analyzuje obecné vlastnosti podnikatele a podnikání podle občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. Zabývá se živnostenským podnikáním podle zákona o živnostenském podnikání č. 455/1991 Sb., seznámí, jak probíhá založení živnosti a druhy živností. Dále se zabývá obchodními korporacemi podle zákona o obchodních korporacích č. 90/2012 Sb. Nejdříve rozebírá obchodní společnosti z obecného hlediska, a zejména se zaměřuje na analýzu rozdílů mezi společnostmi, založení společnosti, vznik společnosti a problematice vkladů. V další části pojednává o specifických každého druhu obchodních korporací především z hlediska základních charakteristik, podpisu zakladatelské listiny a zápisu do obchodního rejstříku.

V praktické části provádí dotazníkové šetření, kde podnikatelé i nepodnikatelé odpovídají na otázky spojené s podnikáním. Podnikatelé zejména na otázky, z jakého důvodu podnikají, jaká rizika pocítují a jaký podnikatelský subjekt zvolily. Nepodnikatelé na otázky, zda chtějí podnikat, proč nepodnikají a čeho se na podnikání nejvíce obávají. Výsledky analyzuje a hledá řešení nejčastějších rizik. V poslední části vlastní práce vybírá vhodný podnikatelský subjekt, pro začínající podnikatele, podle jejich výchozí situace.

Klíčová slova: podnikatel, právnická osoba, fyzická osoba, obchodní korporace, živnostenské podnikání, podnikání podle zvláštních zákonů, tichá společnost, OSVČ, zisk, daně, státní správa

The entrepreneur as a special private subject (modification according to Act No. 89/2012, civil code). Types, main features, status in legal relation.

Abstract

The thesis describes the general characteristics of the entrepreneur and business according to the Civil Code No. 89/2012 Coll. It deals with the trade business according to the Trade Licensing Act No. 455/1991 Coll., Where it mainly describes the establishment of a trade and types of trades. Next deals with commercial corporations under the act on Business Corporations No. 90/2012 Coll. First, it analyzes business companies in general, and focuses mainly on describing the differences between companies, establishing a company and the issue of deposits. In the next section, attention to the specifics of each type of business corporation, mainly from the point of view of the basic characteristics, the signing of the founding deed and entry in the Commercial Register.

In the practical part, it carries out a questionnaire survey where entrepreneurs and non-entrepreneurs answer business-related questions. Entrepreneurs mainly, why they do business, what risks they feel and what business entity they have chosen. Entrepreneurs ask if they want to do business, why they do not do business and what they are most afraid of doing business. Analyzes the results and seeks solutions to the most common risks. In the last part of his work choose a suitable business subject, for starting entrepreneurs, according to their initial situation.

Keywords: entrepreneur, legal entity, natural person, business corporation, business enterprise, business under special laws, silent partnership, self-employed, profit, taxes, state administration

Obsah

Úvod	11
1 Cíl práce a metodika	12
1.1 Cíl práce	12
1.2 Metodika	12
2 Teoretická východiska	13
2.1 Obecná charakteristika podnikatele a podnikání.....	13
2.1.1 Podnikání	13
2.1.2 Podnikatel	14
2.2 Živnostenské podnikání	16
2.2.1 Založení živnosti.....	16
2.2.2 Druhy živností.....	17
2.2.2.1 Koncesované živnosti	18
2.2.2.2 Ohlašovací živnosti	18
2.3 Neživnostenské podnikání	20
2.4 Obchodní společnosti	22
2.4.1 Rozdělení a základní rozdíly u obchodních společností.....	22
2.4.2 Založení obchodní společnosti.....	23
2.4.3 Vznik společnosti.....	24
2.4.4 Název a sídlo společnosti.....	24
2.4.5 Vklad.....	25
2.4.6 Zrušení a zánik obchodní společnosti	26
2.4.6.1 Dobrovolné a nedobrovolné zrušení obchodní společnosti.....	26
2.4.6.2 Zrušení bez likvidace nebo s likvidací	27
2.4.7 Druhy obchodních korporací	28
2.4.7.1 Veřejná obchodní společnost.....	28
2.4.7.2 Komanditní společnost	31
2.4.7.3 Společnost s ručením omezeným	34
2.4.7.4 Akciová společnost.....	37
2.5 Tichá společnost.....	42
2.6 Společnost	43
3 Vlastní práce	45
3.1 Průzkum dotazníkovou metodou.....	45
3.1.1 Obecná část průzkumu.....	46
3.1.2 Dotazníková část pro podnikatele.....	47

3.1.3	Dotazníková část pro nepodnikatele	48
3.1.3.1	Část pro nepodnikatele, kteří chtějí podnikat	48
3.1.3.2	Část pro nepodnikatele, kteří nechtějí podnikat	50
3.2	Hledání řešení na nejčastější problémy zodpovězené v dotaznících.....	50
3.2.1	Peníze	50
3.2.2	Čas.....	51
3.2.3	Strach z neúspěchu.....	52
3.2.4	Nemám nápad a chci začít podnikat	52
3.3	Výhody a rizika jednotlivých subjektů.....	53
3.3.1	Osoba samostatně výdělečně činná.....	53
3.3.1.1	Výhody osoby samostatně výdělečně činné	53
3.3.1.2	Rizika osoby samostatně výdělečně činné.....	54
3.3.1.3	Shrnutí výhod a rizik osoby samostatně výdělečně činné	56
3.3.2	Veřejná obchodní společnost	56
3.3.2.1	Výhody veřejné obchodní společnosti.....	56
3.3.2.2	Rizika veřejné obchodní společnosti	56
3.3.2.3	Shrnutí výhod a rizik veřejné obchodní společnosti.....	57
3.3.3	Komanditní společnost.....	57
3.3.3.1	Výhody komanditní společnosti	58
3.3.3.2	Rizika komanditní společnosti.....	58
3.3.3.3	Shrnutí výhod a rizik komanditní společnosti	58
3.3.4	Společnost s ručením omezeným.....	59
3.3.4.1	Výhody společnosti s ručením omezeným	59
3.3.4.2	Rizika společnosti s ručením omezeným.....	59
3.3.4.3	Shrnutí výhod a rizik společnosti s ručením omezeným	60
3.3.5	Akciová společnost	60
3.3.5.1	Výhody akciové společnosti	60
3.3.5.2	Rizika akciové společnosti	61
3.3.5.3	Shrnutí výhod a rizik akciové společnosti	62
4	Výsledky a diskuze	63
5	Závěr.....	66
6	Seznam použitých zdrojů.....	67

Úvod

Bakalářskou práci o podnikání jsem si vybral protože, že jsem začínající podnikatel a už bych nechtěl být pouze zaměstnanec nebo bych nechtěl, aby zaměstnání bylo mým hlavním zdrojem příjmů. Dříve jsem pracoval jako telefonista v call centru a poté jako pokladní v MC Donald. Bylo mi jasné, že můj profesní život by měl směřovat jiným směrem.

Uvědomil jsem si, že mám dobré rodinné zázemí a rodina mě podrží. Proto jsem začal přemýšlet, v jakém oboru bych mohl podnikat. Dlouho mě nic nenapadlo. Neházel jsem však flintu do žita a čekal jsem na nápad. O pár týdnů později se mi naskytla možnost jít na pohovor do finančně poradenské společnosti. Nejdříve jsem chtěl odmítnout, ale uvědomil jsem si, že to může být zajímavá zkušenost. Na pohovoru jsem se dozvěděl, že každý finanční poradce musí být osoba samostatně výdělečně činná. Nadchlo mě to, ale zároveň jsem si uvědomil, že o financích nic nevím a že bych neuspěl. Proto jsem se dohodl s manažerem, u kterého jsem dělal pohovor, že bych u něj rád byl na bezplatné stáži a až budeme oba cítit, že bych zvládl být finančním poradcem, půjdu na zkoušky, které jsou nezbytně potřeba. Uběhlo zhruba třičtvrtě roku a já se stal nejdříve asistentem a poté finančním poradcem. Jsem živnostník a můj cíl, být podnikatel se splnil. To je hlavní důvod, pro výběr tématu bakalářské práce.

Nejraději bych se zaměřil na studenta, který nemá moc peněz, ale za to má hromadu času něco vymyslet. Česká zemědělská univerzita nám dává dostatek volného času, ale bohužel ho většina studentů využívá jen ke krátkodobým brigádám, které jim nepomohou k získání lepší práce, a vůbec nedají čas a klid na vytváření vlastního projektu. Když lidé chtějí podnikat, tak mohou mít z několika věcí strach, ale myslím si, že se velká část obav dá zmírnit nebo úplně odstranit, což bych rád probral v teoretické části. Nakonec bych rád upozornil na výhody a nevýhody, které mají podnikatelské subjekty.

1 Cíl práce a metodika

1.1 Cíl práce

Zkoumat všechny modely podnikání. Vybrat jeden podnikatelský model, který je nejlepší pro začínající podnikatele. Jak z pohledu práva, kapitálu, účetnictví, administrativní náročnosti a jiných souvisejících aspektů. Autor chce zjišťovat též představy a omyly začínajících podnikatelů, které doprovázely jejich podnikatelský start. Cílem je doporučení optimálního podnikatelského modelu pro start podnikání osob, které s vlastním vstupem na trh nemají dosud zkušenosti, nebo jen malé.

1.2 Metodika

V teoretické části práce bude uplatněna především metoda analýzy právních předpisů, které upravují či se jen dotýkají podnikatelských aktivit, z této analýzy autor podstatné skutečnosti charakterizující jednotlivé formy (modely) podnikání a u každého modelu uvede jeho přednosti i zápory a úskalí. Doprovodnou metodou bude komparace jednotlivých forem podnikání. V praktické části autor anketním výzkumem mezi mladými podnikateli či adepty podnikání zjistí druhy problémů a jejich četnost, se kterými se adepty podnikání u jednotlivých forem podnikání typicky setkávají. Učiní komparaci se svými teoretickými vývody a empiricky zjištěnými daty a z nich učiní závěr odpovídající zadanému cíli.

2 Teoretická východiska

2.1 Obecná charakteristika podnikatele a podnikání

Jak se píše v listině základních práv a svobod „Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.“¹ Specifikaci podnikatele však řeší několik jiných zákonů a předpisů, jako například Občanský zákoník, živnostenský zákon nebo zákon o obchodních korporacích atd.

2.1.1 Podnikání

„Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“²

Podnikatel si organizuje svou podnikatelskou činnost sám. Sám rozhoduje o místě, čase a způsobu svého podnikání. Na opačné straně máme závislou činnost, pro níž je typickým příkladem zaměstnanecký vztah.

Na vlastní účet se myslí, že fyzická osoba podniká pod svým jménem.

Vlastní odpovědnost znamená, že podnikatel nese veškerou odpovědnost za svá rozhodnutí. Podnikání je vždy spojeno s rizikem. „Výsledky podnikání, ať příznivé (dosažení zisku), či nepříznivé (ztráta, příp. úpadek), se přičítají podnikateli, nikomu jinému.“³

Soustavnou činností je myšleno, že činnost probíhá opakovaně a pravidelně. Není provozována jen příležitostně. To však neznamená, že provozovaná činnost musí probíhat nepřetržitě. Podnikáním může být i činnost, která nese rysy sezónnosti. Nesmí jít o nahodilou aktivitu. Podnikáním je činnost od svého začátku, a ne až v tu dobu, kdy je soustavně vykonávána, pokud na jejím začátku byl záměr věnovat se jí soustavně.

Podnikatel musí podnikat za účelem zisku. Neznamená, že když ho nebude mít, že nemůže podnikat. Autorka Stanislava Černá si myslí, že „Nezbytnou podmínkou ale je, aby jeho dosažení bylo cílem konkrétní činnosti.“⁴ Nemůže jít o neziskovou organizaci.

¹ Listina základních práv a svobod, hlava čtvrtá, článek 26

² Občanský zákoník, § 420

³ Černá, 2013, strana 11

⁴ Černá, 2013, strana 12

Podnikání lze rozdělit na dvě základní kategorie. Zákonem neregulované podnikání a zákonem regulované podnikání. Zákon nestanovuje žádné podmínky neregulovanému podnikání, dále nesmí být obecně zakázáno, vyhrazeno státu nebo vyhrazeno státní právnické osobě. Tyto případy jsou vyloučeny z působnosti živnostenského zákona, ani žádné zvláštní zákony jejich problematiku podnikání neupravují. Typickým příkladem je pronájem nemovitostí, bytů nebo nebytových prostor, dále drobná pěstitelská a chovatelská činnost, která naplní znaky podnikání podle § 420 odst.1 obč. zák. Pokud se člověk rozhodne podnikat v těchto oborech, nepotřebuje žádné podnikatelské oprávnění. Autorka Stanislava Černá konstatuje, že *„Pro tyto případy se tudíž uplatní základní ústavní princip zakotvený v čl. 2 odst. 3 Listiny „co není zakázáno, je povoleno“.* Do této kategorie je možné zařadit i *prostituci, naplní-li znaky podnikání.*“⁵

Naopak regulované podnikání má ze zákona stanovené určité podmínky. Osoby, které chtějí podnikat v regulovaných oborech musejí mít příslušné podnikatelské oprávnění. Pokud podnikatel oprávnění má, jeho podnikání je oprávněné. Nemá-li a zákon ho vyžaduje, jeho podnikání je neoprávněné.

Dále podnikání dělíme na živnostenské a neživnostenské podnikání, podle toho, jestli je upraveno nebo neupraveno živnostenským zákonem. *„Živnostenské podnikání je upraveno živnostenským zákonem. Pod neživnostenské podnikání pak řadíme všechny ostatní případy, kdy je vyloučena působnost živnostenského zákona a zvláštní zákony stanovují pro určité činnosti podmínky podnikání a pravidla pro jejich kontrolu.*“⁶ Podrobněji autor popíše tu problematiku v kapitolách živnostenské podnikání a neživnostenské podnikání.

2.1.2 Podnikatel

V české republice mohou podnikat fyzické osoby a právnické osoby. Fyzickými osobami jsou myšleni občané, kteří podnikají pod svým jménem. Dalším subjektem jsou právnické osoby, které jsou tvořeny skupinou podnikatelů. Právnická osoba podniká pod názvem firmy. Podnikat může i stát, který zakládá právnické osoby. Například Lesy ČR, Česká pošta nebo České dráhy.

⁵ Černá, 2016, strana 125

⁶ Černá, 2016, strana 126

„Má se za to, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenskou nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.“⁷ Všechna živnostenská oprávnění se uchovávají v živnostenském rejstříku. Dříve se vydával živnostenský list, který mohl dokázat, že jste živnostník. Dnes už žádný list podnikatel nedostane. Na příslušném úřadu si můžete nechat udělat výpis z živnostenského rejstříku, kterým se prokazujete jako podnikatel. V obchodním rejstříku najdeme i osoby, které podle § 421 odst.1 NOZ nepodnikají, a i přesto je označujeme jako podnikatele.

Za podnikatele se považuje i osoba, která uzavírá smlouvy se spotřebiteli. Autorka Stanislava Černá dodává „Pokud takovou smlouvu uzavírá v souvislosti se svou vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či samostatným výkonem svého povolání.“⁸

Fyzická osoba podnikatel může jednat jak přímo, tak nepřímo. Když se podnikatel zastupuje sám jedná se o přímé jednání. Pokud je zastoupen, považujeme takové jednání za nepřímé.

U právnické osoby ještě před vznikem nového občanského zákoníku existovali také dvě varianty právního jednání podnikatele. „Kodifikace soukromého práva z roku 2012 přinesla nový prvek v tom směru, že právnickým osobám obecně odňala způsobilost k právním jednáním a tím vyloučila, aby tato kategorie právních subjektů jednala osobně.“⁹ Z toho vyplývá, že všechny právnické osoby musí být při právním jednání zastoupeny.

Nepřímé jednání podnikatele má dvě varianty, zákonné zastoupení nebo smluvní zastoupení. Zákonné zastoupení buď provádí člen statutárního orgánu (jen u právnické osoby), nebo vedoucí odštěpného závodu, dále osoba pověřená určitou činností při provozu obchodního závodu a naposled nepověřená osoba v provozovně. Smluvní zastoupení se buď provádí přímo nebo nepřímo. Mezi přímé varianty patří prokura a obecné zmocnění. Nepřímé zastoupení může dělat buď komise nebo zasílatelství. Důležitým prvkem v nepřímém jednání je, že subjekt, který zastupuje musí dát najevo, co ho opravňuje k zastupování, pokud to neplyne z okolností.

Všichni podnikatelé musí vést účetnictví. „Přestože zákon o účetnictví jednotku nedefinuje, ale přímo vyjmenovává, můžeme ji chápat jako právně a ekonomicky vymezený celek, za který se vede účetnictví. Pokud jde o podnikatelské účetní jednotky, patří k nim:

⁷ Občanský zákoník, § 421

⁸ Černá, 2013, strana 13

⁹ Černá, 2016, strana 78

1. *Podnikatelské právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku (akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, družstva)*
2. *Fyzické osoby zapsané v obchodním rejstříku na základě vlastního rozhodnutí*
3. *Fyzické osoby, jejichž obrat v rámci jejich podnikatelské činnosti (podle zákona o DPH včetně plnění osvobozených od této daně) přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 mil. Kč*
4. *Ostatní fyzické osoby, které se rozhodly vést účetnictví na základě vlastního rozhodnutí*
5. *Ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity, pokud jeden z účastníků tohoto sdružení vede účetnictví*
6. *Ostatní fyzické osoby, kterým je povinnost vést účetnictví uložena zvláštním předpisem.*¹⁰

2.2 Živnostenské podnikání

Řídí se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Živnostenské podnikání je jedna z forem podnikání. Podnikatel provozuje svoji činnost svým vlastním jménem.

*„Zatímco obchodní zákoník (dnes problematiku řeší občanský zákoník) upravuje postavení podnikatelů a jejich vzájemné obchodní závazkové vztahy, jakož i některé vztahy s podnikáním související, živnostenský zákon upravuje především podmínky potřebné pro získání oprávnění k podnikatelské činnosti.“*¹¹

2.2.1 Založení živnosti

Osoba oznámí záměr podnikat na příslušném úřadu a určí místo podnikání. Poté živnostenský úřad přidělí živnostenské oprávnění a příslušné identifikační číslo.

K založení živnosti musí splňovat tyto požadavky.

1. Musí dosáhnout svéprávnosti.
2. Mít platný občanský průkaz.

¹⁰ Kolářová, 2013, strana 101

¹¹ Kameník, 2018, strana 3

3. Pokud už osoba dříve podnikala, je potřeba doložit, že nic nedluží finančnímu úřadu a nemá nedoplatky na sociálním a zdravotním pojištění.
4. Nemá žádný záznam v rejstříku trestů. Potvrzení nemusí nosit s sebou. Živnostenský úřad si ho obstará sám.
5. Některé druhy živností musí splňovat kvalifikační požadavky, které rozebereme v další části.

Pokud osoba splňuje požadavky, může se vydat na živnostenský úřad. Nejlépe si předtím stáhne formulář s žádostí, který vyplní doma. „*Místní příslušnost obecného živnostenského úřadu zákon pro ohlašování živnosti nestanoví, naopak umožňuje podnikateli živnost ohlásit na kterémukoliv z 227 obecních živnostenských úřadů.*“¹² Založení živnosti je spojeno s poplatkem 1 000 Kč. „*Splnil-li ohlašovatel všechny podmínky stanovené zákonem, provede živnostenský úřad zápis do živnostenského rejstříku do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení a vydá podnikatelský výpis.*“¹³ Vyrozumění přijde poštou i s identifikačním číslem.

Živnostníci musí platit sociální a zdravotní pojištění. Obě dvě položky se platí formou zálohy, která se vyúčtuje podle skutečného stavu v daném roce. Záloha se vypočítává podle výsledků z minulého roku. Pokud podnikatel začíná, jsou mu vyměřeny buď minimální zálohy, nebo si zálohy může stanovit sám.

Živnostník se musí zaregistrovat u správy sociálního zabezpečení a zároveň musí nahlásit u své zdravotní pojišťovny přechod na samostatně výdělečnou činnost. Na zaregistrování u správy sociálního zabezpečení i nahlášení se u pojišťovny má podnikatel 8 dní od platnosti živnostenského oprávnění.

Živnostníci se mohou spojit a podnikat společně. „*Zaváže-li se smlouvou několik osob sdružit jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci, vzniká společnost.*“¹⁴

2.2.2 Druhy živností

Živnosti rozdělujeme na dva základní druhy, ohlašovací a koncesované. Liší se hlavně způsobem vyřizování žádosti o živnostenské oprávnění.

¹² Kameník, 2018, strana 197

¹³ Živnostenský zákon, § 47 odst. 1

¹⁴ Občanský zákoník, § 2716 odst. 1

2.2.2.1 Koncesované živnosti

U koncesovaných živností platí, že osoba musí podat žádost u živnostenského úřadu, aby mu byla udělena takzvaná koncese, kterou mu vydá příslušný orgán státní správy. Bez povolení nemůže v daném oboru podnikat. Musí splnit test o odborné způsobilosti podle zvláštních právních předpisů. *„Důvodem k tomu je především skutečnost, že provozování těchto živností klade vysoké nároky na zvláštní odbornou způsobilost, kterou s ohledem na povahu provozu a jeho nebezpečnost na okolí stanoví příslušné zvláštní předpisy.“¹⁵* Nejznámějšími příklady jsou cestovní kanceláře a taxikáři, kterým povolení vydává Ministerstvo pro místní rozvoj.

2.2.2.2 Ohlašovací živnosti

Ohlašovací živnosti se dělí do tří skupin: živnosti volné, vázané a řemeslné.

2.2.2.2.1 Živnosti volné

Získání volné živnosti je nejjednodušší ze všech druhů. *„Živnost volná je živnost opravňující k výkonu činností, pro jejichž provozování tento zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. K získání živnostenského oprávnění pro živnost volnou musí být splněny všeobecné podmínky.“¹⁶* Podle § 28 odst. 1 se však nedá říct, že když zákon nevyžaduje odbornou ani jinou způsobilost, že by šlo vždy o volnou živnost. *„Stávající úprava, např. pro prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin nebo pro provozování silniční motorové dopravy tzv. malými vozidly, prokázání odborné ani jiné způsobilosti nevyžaduje, a přesto lze tyto činnosti provozovat jen na základě koncese.“¹⁷*

Do volných živností spadají profese, které jsou uvedené v příloze č. 4 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Patří sem například velkoobchod, maloobchod, realitní činnost, fotografické služby atd. Volné živnostenské podnikání je v České republice nejčastější.

2.2.2.2.2 Živnosti vázané

Získání živnostenského povolení se různí podle předmětu podnikání. Jaké druhy podnikání sem spadají a jaké požadavky jsou potřeba, najdeme v příloze č. 2 zákona o živnostenském

¹⁵ Kameník, 2018, strana 148

¹⁶ Živnostenský zákon, § 25 odst. 1

¹⁷ Kameník, 2018, strana 110

podnikání. „Zákonodárce zde rozlišuje, zda je odborná způsobilost pro jednotlivé živnosti stanovena v příloze č.2 přímo požadavky na vzdělání nebo odbornou praxi, případně kombinaci obojího.“¹⁸ Případně může odbornou způsobilost upravovat jiný právní předpis. V tom případě najdeme v příloze pouze odkaz na daný předpis.

Osoba, která chce provozovat vázanou živnost musí od Ministerstva průmyslu a obchodu obdržet pravomocné rozhodnutí o uznání odborné kvalifikace. Mezi vázané živnosti patří například zpracování tabáku, oční optika, provozování autoškoly atd.

2.2.2.2.3 Živnosti řemeslné

Výčet řemeslných živností je uveden v příloze č.1. zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.

Živnostníci, kteří spadají do skupiny řemeslné živnosti, musí splnit odbornou způsobilost, kterou můžou prokázat dokladem nebo doklady o

- a. *„řádém ukončení středního vzdělání s výučním listem v příslušném oboru vzdělání,*
- b. *řádém ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném oboru vzdělání, nebo s předměty odborné přípravy v příslušném oboru,*
- c. *řádém ukončení vyššího odborného vzdělání v příslušném oboru vzdělání,*
- d. *řádém ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušné oblasti studijních programů a studijních oborů*
- e. *uznání odborné kvalifikace, vydaným uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace, nebo*
- f. *získání všech profesních kvalifikací tak, jak jsou stanoveny pro odpovídající úplnou profesní kvalifikaci v Národní soustavě kvalifikací.“*¹⁹

Některé řemeslné živnosti obsahují ve svém názvu více oborů. Například pekařství, cukrářství nebo truhlářství, podlahářství. Zde by si někdo mohl myslet, že živnostník musí prokázat odbornou přípravu ze dvou oborů. Pravda je, že živnostníkovi stačí vyučení v jednom z nich, v oboru pekař nebo v oboru cukrář. Není potřeba současně prokazovat

¹⁸ Kameník, 2018, strana 107

¹⁹ Živnostenský zákon, § 21 odst. 1

vzdělání v obou oborech. S tím souvisí, že u takto zdvojených oborů nemusí omezovat svou činnost jen na jeden z oborů z kterého prokázal své vzdělání.

„Doklady prokazující odbornou způsobilost pro řemeslnou živnost lze nahradit též dokladem nebo doklady o vykonání šestileté praxe v oboru.”²⁰ Za praxi se považuje i praxe v příbuzném oboru. Požadavky, které stanovují, jaké doklady o absolvované praxi, lze použít najdeme v § 7 odst. 4. Není důležité, jestli praxe probíhala v České republice nebo v jiné zemi, pokud doklady odpovídají potřebám zákona.

2.3 Neživnostenské podnikání

Pojmem neživnostenské podnikání je myšleno, že lidé mohou podnikat i na základě jiného než živnostenského oprávnění. Jsou to osoby, které podnikají na základě zvláštních předpisů osoby, nebo zemědělci, kteří jsou zapsáni do rejstříku na základě zvláštních předpisů. Dalším z případů je, když lidé podnikají příležitostně. Jaké to jsou příjmy specifikuje zákon o daních z příjmů v §10. Další podmínkou je, že z příležitostného podnikání nesmí příjmy přesáhnout 30 000 Kč za rok.

Někteří podnikatelé nemusí mít živnostenské oprávnění i když nesplňují podmínky z předešlého odstavce. Živnostenský zákon specifikuje, co není živnost. Pokud u některého bodu budou nejasnosti autor uvede příklady.

„Živností není:

a) provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené právnické osobě.

Tím zákon myslí například hospodaření s lihem nebo solí.

b) využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony, jejich původci nebo autory.

Když si autor nechá svoje dílo vytisknout nějakým nakladatelstvím a pak knihu sám prodává, i přesto jde o výdělek pocházející z výsledků tvůrčí činnosti.

c) výkon kolektivní správy práva autorského a práv souvisejících s právem autorským podle zvláštního právního předpisu.

²⁰ Kameník, 2018, strana 104

Pouze právnické osoby mohou vykonávat hromadnou správu. Oprávnění uděluje Ministerstvo kultury ČR.

d) restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi.

e) provádění archeologických výzkumů. “

(2) Živností dále není v rozsahu zvláštních zákonů činnost fyzických osob:

a) lékařů, zubních lékařů a farmaceutů, nelékařských zdravotnických pracovníků při poskytování zdravotních služeb a přírodních léčitelů,

b) veterinárních lékařů, dalších veterinárních pracovníků včetně pracovníků veterinární asanace a osob vykonávajících odborné práce při šlechtitelské a plemenářské činnosti v chovu hospodářských zvířat

c) advokátů, notářů a patentových zástupců a soudních exekutorů

d) znalců a tlumočnicků

e) auditorů a daňových poradců

f) burzovních dohodců

g) zprostředkovatelů a rozhodců při řešení kolektivních sporů⁹⁾ a rozhodců při rozhodování majetkových sporů

h) úředně oprávněných zeměměřických inženýrů

i) autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů činných ve výstavbě, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodní architekti a svobodní inženýři.

j) autorizovaných inspektorů, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodné povolání

k) auditorů bezpečnosti pozemních komunikací

l) zapsaných mediátorů podle zákona o mediaci.²¹

Dále se patří činnosti ve finančním světě jako například činnosti bank, pojišťoven penzijních fondů, spotřebitelských a úvěrových družstev, obchodníků s cennými papíry.

²¹ Živnostenský zákon, § 3 odst. 1

Podnikání v energetickém průmyslu nemusí být živností. Je tím myšlena výroba elektřiny, plynu nebo tepla, rozvod elektřiny, plynu nebo tepla ve veřejném zájmu.

Zemědělství také není živnost, protože je upraveno zvláštním právním předpisem. Jde zároveň o prodej nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje.

2.4 Obchodní společnosti

2.4.1 Rozdělení a základní rozdíly u obchodních společností

„Zákon o obchodních korporacích rozděluje obchodní společnosti na osobní a kapitálové.“²²

1. Osobní
 - a. Veřejná obchodní společnost
 - b. Komanditní společnost
2. Kapitálové
 - a. Společnost s ručením omezeným
 - b. Akciová společnost

Všechny obchodní společnosti musí být zapsány v obchodním rejstříku.

Každá obchodní společnost má svá specifika, která je potřeba dodržet při vzniku, chodu i zániku společnosti. V této kapitole budou uvedeny základní rozdíly mezi obchodními společnostmi. Jednotlivá konkrétní specifika rozepíšu v rozsáhlejších kapitolách níže.

„Základní rozdíl mezi osobními a kapitálovými společnostmi spočívá v tom, že zatímco všichni nebo alespoň někteří společníci osobních společností ručí za splnění povinností společnosti neomezeně, celým svým majetkem a solidárně, společníci kapitálových společností neručí za splnění povinností společnosti za trvání společnosti vůbec nebo je jejich ručení určitým způsobem omezeno.“²³

²² Štenglová, 2017, strana 2

²³ Josková, 2014, strana 10

U osobních společností není potřeba volit statutární orgán. Firmu zastupují sami společníci. U kapitálových společností není od společníků vyžadována účast na řízení společnosti. Majitelé stanoví, jak se budou tvořit statutární orgány společnosti.

Osobní společnosti ze zákona nemusí vkládat minimální kapitál a tvořit rezervní fond. U kapitálových společností je to přesně naopak, musí vložit minimální základní kapitál a tvořit rezervní fond.

2.4.2 Založení obchodní společnosti

Při vzniku společnosti se sepisuje společenská smlouva, která musí být podepsána všemi zakladateli. „*Zákon předpokládá podle § 6, resp. § 123 odst. NObčZ povinnou písemnou formu společenské smlouvy s tím, že pro kapitálové společnosti a společnosti zřízené jediným zakladatelem se požadavek na formu zpřísňuje a požaduje se veřejná listina.*“²⁴

Notářský zápis, musí obsahovat následné údaje:

1. Místo a čas, kde a kým byl dokument sepsán
2. Jméno a příjmení a další specifikační údaje jako je datum narození a bydliště společníků. Jestli smlouvu podepisuje zástupce společníka, uvádí stejné údaje jako společník
3. Jméno a příjmení notáře a jeho místo podnikání
4. Obsah úkonu
5. Účastníci čestně prohlásí, že jsou způsobilí k právním jednáním
6. Údaje se ověří z dokladu totožnosti, nejlépe z občanského průkazu
7. Účastníci na dokumentu prohlašují, že schvalují notářský zápis
8. Svými nebo podpisy svých zástupců potvrdí předešlé prohlášení
9. Notář se podepíše a vedle podpisu otiskne svoje razítko

Cena za notářský zápis se počítá podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti ČR č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky (notářský tarif). Norma říká, že odměna notáři závisí na výši základního kapitálu

²⁴ Štenglová, 2017, strana 21

společnosti. Tak například v případě kapitálu ve výši 200 000 Kč by odměna činila 8 000 Kč.

2.4.3 Vznik společnosti

Společnosti nevznikají podpisem výše zmíněných dokumentů, ale dnem zápisu do obchodního rejstříku. „*Není-li návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku podán do 6 měsíců jejího založení, platí, že nastávají tytéž účinky jako při odstoupení od smlouvy.*“²⁵

Návrh na zápis do obchodního rejstříku je potřeba podat na speciálním formuláři. Náležitosti se u jednotlivých typů obchodních společností liší, jako se liší i příkládané dokumenty. S návrhem je spojen soudní poplatek, který je ve výši 6 000 Kč, respektive u akciové společnosti 12 000 Kč.

Po podání návrhu je potřeba počkat 5 pracovních dní, nezapočítává se den podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku. Soud rozhodne o zápisu do obchodního rejstříku, který je vedený příslušným rejstříkovým soudem. Ode dne právní moci kladného usnesení soudu společnost nabývá práv a povinností.

Po vzniku začínají běžet další lhůty, pokud má společnost zaměstnance. První lhůta běží 8 dnů, během, které se společnost musí zaregistrovat u správy sociálního zabezpečení. Stejně dlouhá lhůta je i u zdravotního pojištění. Další lhůta začne běžet u finančního úřadu, kde je potřeba se zaregistrovat do patnácti dnů. Pro ostatní daně jsou určeny jiné lhůty, které stanoví jednotlivé hmotně právní předpisy.

2.4.4 Název a sídlo společnosti

Podmínkou zapsání obchodní společnosti do obchodního rejstříku je mít název, který v případě obchodních společností nazýváme firma. Podnikatel je pod firmou zapsán do rejstříku a součástí firmy musí být i označení právní formy společnosti (a.s., s. r. o. atd.).

„*Název musí odlišit právnickou osobu od jiné osoby a obsahovat označení její právní formy. Název nesmí být klamavý.*“²⁶ Název nesmí být zaměnitelný v rámci celého státu, nesmí být rozlišen pouze dodatkem. „*Název právnické osoby může obsahovat některý příznačný prvek*

²⁵ Zákon o obchodních korporacích, § 9 odst. 1

²⁶ Občanský zákoník, § 132 odst. 2

názvu jiné právnické osoby, je-li pro to důvod v jejich vzájemném vztahu. I v tom případě musí být veřejnost schopná oba názvy dostatečně rozlišit.“²⁷

Společnost se samozřejmě musí pořádně soustředit na výběr názvu. Je potřeba, aby to byl název, který bude v lidech vzbuzovat pozitiva a bude pro většinu jednoduše zapamatovatelný. Někdy i taková maličkost jako název může rozhodnout o úspěchu a neúspěchu společnosti na trhu. Není dobré ani dlouho otálet, aby nás někdo nepřeskočil. Žádost o zápis do obchodního rejstříku by mohla podat společnost s podobnou nebo úplně stejnou firmou chvíli před námi. *„Délka názvu obchodní firmy není omezena, ale existuje nepsané pravidlo, že rejstříkové soudy požadují aspoň 3 znaky. Snaží se tím předejít velmi podobným krátkým názvům firem.*“²⁸

Sídlem společnosti se myslí místo podnikání. Nemovitost, která je uvedena, musí být zapsána v katastru nemovitostí. Předpokládá se, že místo bude řádně označeno a bude odpovídat povaze podnikání. *„Nenaruší-li to klid a pořádek v domě, může být sídlo i v bytě.*“²⁹

Sídlo podnikatele odpovídá adrese zapsané v obchodním rejstříku a musí se stanovit ještě před vznikem společnosti. Při vzniku je potřeba doložit, že nemovitost může opravdu užívat. Nejlepší způsob je písemné prohlášení vlastníka dané nemovitosti, které není starší jak 3 měsíce.

2.4.5 Vklad

„Vklad je peněžní vyjádření hodnoty předmětu vkladu do základního kapitálu obchodní korporace. U akciové společnosti se vklad označuje jako jmenovitá nebo účetní hodnota akcie.“³⁰ Na splnění povinnosti splatit vklad společníci použijí peněžitý vklad.

„Před vznikem obchodní korporace přijímá a spravuje splacené nebo vnesené předměty vkladů nebo jejich části společenskou smlouvou pověřený správce vkladů; správce vkladů může být i zakladatel nebo některý ze zakladatelů.“³¹

²⁷ Občanský zákoník, § 134 odst. 1

²⁸ Petrov, 2017, strana 106

²⁹ Občanský zákoník, § 136 odst. 1

³⁰ Zákon o obchodních korporacích, § 15 odst. 1

³¹ Zákon o obchodních korporacích, § 18 odst. 1

Správce vkladů může být pověřena i banka. Pokud vklady nespravuje banka a mluvíme o kapitálové společnosti, musí správce vkladů založit zvláštní účet u nějaké banky, nebo u družstva spotřebitelského nebo úvěrového. Na účet budou samozřejmě spláceny vklady a ve většině případů banka nedovolí s penězi disponovat před vznikem společnosti.

Když společník vloží nepeněžitý vklad je potřeba pomocí znaleckého posudku zjistit jeho peněžní hodnotu. „*Nepeněžitým vkladem může být v zásadě jakákoliv věc s výjimkou peněz.*“³² Dále musí být splacen v celé výši před podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku. Nepeněžitým vkladem se myslí samozřejmě i nemovitost. Správce vkladu musí k nemovitosti obdržet písemné prohlášení o splacení. Movité věci ve většině případů stačí předat správci vkladu a vklad je splacen. U ostatních nepeněžitých vkladu je potřeba vyhotovit smlouvu o vkladu. Dalšími typy nepeněžitých vkladů jsou i pohledávky nebo závod nebo jenom jeho část.

Vklady mohou být spláceny až po vzniku, kromě kapitálové společnosti, kde je potřeba vyhotovit prohlášení o splacení vkladu, které se přiloží jako příloha k návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.

2.4.6 Zrušení a zánik obchodní společnosti

Zrušení podnikání právnických osob probíhá ve dvou stupních. Nejdříve proběhne zrušení společnosti, buď dobrovolné, nebo nucené. Potom proběhne faktické vymazání společnosti z obchodního rejstříku, tedy zánik společnosti.

2.4.6.1 Dobrovolné a nedobrovolné zrušení obchodní společnosti

Dobrovolné zrušení může proběhnout z mnoha důvodů.

1. Korporace byla zakládána na určitou dobu, která už uplynula.
2. Byl dosažen účel založení společnosti.
3. Příslušný orgán obchodní korporace rozhodl o ukončení společnosti.
4. Dalšími možnostmi jsou např. fúze, jmění se převedlo na společníka, rozdělení společnosti na více menších částí nebo proběhla přeměna na jinou formu obchodní společnosti.

³² Štenglová, 2017, strana 36

Příslušný orgán může rozhodnutí o zrušení obchodní korporace stáhnout, pokud nebylo započato rozdělování likvidačního zůstatku.

Nucené zrušení obchodní korporace. O této skutečnosti rozhoduje soud, který tak činí po návrhu osoby, která osvědčí právní zájem nebo po návrhu státního zastupitelství. Soud zruší obchodní korporaci v tu chvíli, když vidí závažný veřejný zájem. Návrh není potřeba jestliže:

1. *„pozbyla všechna podnikatelská oprávnění; to neplatí, byla-li založena i za účelem správy vlastního majetku nebo za jiným účelem než podnikání,*
2. *není schopna po dobu delší než 1 rok vykonávat svou činnost a plnit tak svůj účel,*
3. *nemůže vykonávat svou činnost pro nepřekonatelné rozpory mezi společníky, nebo*
4. *provozuje činnost, kterou podle jiného právního předpisu mohou vykonávat jen fyzické osoby, bez pomoci těchto osob.“³³*

2.4.6.2 Zrušení bez likvidace nebo s likvidací

Zrušení společnosti může proběhnout buď s likvidací, nebo bez likvidace. Nejdříve se budeme věnovat zrušení bez likvidace.

Když probíhá zrušení bez likvidace, existuje jiný právní nástupce. Zákon stanovuje několik možných způsobů:

1. Fúze – *„Fúzi splynutím dochází k zániku dvou nebo více společností nebo družstev a přechodu jejich jmění na splynutím vzniklou nástupnickou společnost nebo družstvo.“³⁴* Práva a povinnosti zaniklé nebo zaniklých společností se přenáší na nově vzniklou nástupnickou společnost. Některé fúze mohou hodně ovlivnit hospodářství v České republice, proto je v některých případech potřeba povolení od příslušného státního orgánu. Buď jím může být Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, nebo Česká národní banka.
2. Rozdělení – Buď může proběhnout jako rozštěpení, rozdělení sloučením a odštěpením. Nebo jsou možné kombinace více způsobů

³³ Zákon o obchodních korporacích, § 93

³⁴ Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, § 62

3. Převod jmění na společníka – *„Za podmínek stanovených u jednotlivých forem společností mohou společníci nebo příslušný orgán společnosti rozhodnout, že jmění společnosti převezme jeden přejímající společník.“*³⁵ U družstva je tato forma úplně zakázána.
4. Změna právní formy – Nejde o zánik obchodní společnosti. Jde pouze o změnu právní formy. *„Společnost může změnit svou právní formu na jinou formu společnosti nebo na družstvo, nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného.“*³⁶ (Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev).

Druhým způsobem je tedy zrušení s likvidací. *„Účelem likvidace je vypořádat majetek zrušené právnické osoby (likvidační podstatu), vyrovnat dluhy věřitelům a naložit s čistým majetkovým zůstatkem, jenž vyplývá z likvidace (s likvidačním zůstatkem), podle zákona.“*³⁷ Z toho vyplývá, že společnost jako podnikatel je úplně zrušena, už nepodniká a je potřeba vypořádat majetek a dluhy.

2.4.7 Druhy obchodních korporací

2.4.7.1 Veřejná obchodní společnost

V zákoně o obchodních korporacích najdeme informace o veřejné obchodní společnosti mezi § 95 a § 117.

*„Firma obsahuje označení "veřejná obchodní společnost", které může být nahrazeno zkratkou "veř. obch. spol." nebo "v. o. s.". Obsahuje-li firma jméno alespoň jednoho ze společníků, postačí označení "a spol."“*³⁸

2.4.7.1.1 Charakteristika veřejné obchodní společnosti

*„Lze ji založit pouze společenskou smlouvou. Založení zakladatelskou listinou nepřipadá vzhledem k tomu, že jejími zakladateli musí být alespoň dvě osoby, v úvahu. Jejími společníky mohou být jak osoby fyzické, tak osoby právnické.“*³⁹ Horní hranice počtu společníků není stanovena.

³⁵ Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, § 337, odst. 1

³⁶ Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, § 360, odst. 2

³⁷ Občanský zákoník, § 187, odst. 1

³⁸ Zákon o obchodních korporacích, § 96

³⁹ Štenglová, 2017, strana 2014

Minimální výše základního kapitálu není stanovena. Základní kapitál podle zákona není potřeba tvořit, ale jeho výši může upravovat společenská smlouva. U vkladů společníků je zákon také shovívavý. Nejnižší možný vklad není určen a nejvyšší vklad nemá horní hranici. *„Má-li podle společenské smlouvy společník vkladovou povinnost, splní ji ve lhůtě, způsobem a v rozsahu určených společenskou smlouvou, jinak v penězích bez zbytečného odkladu po vzniku své účasti ve společnosti.“*⁴⁰ Vklady můžou být jak peněžité, tak nepeněžité hodnoty. Ve smlouvě se může stanovit, v jakém časovém období musí být vklad vložen. Jestli není stanoveno, musí vklad proběhnout bez zbytečného odkladu po vzniku společnosti.

Počet hlasů neurčuje poměr vloženého základního kapitálu. Každý společník má 1 hlas, pokud společenská smlouva neurčí jinak. Ta může určit každému společníkovi jiný počet hlasů. K rozhodování je potřeba souhlas všech společníků.

Za závazky společnosti ručí společně a nerozdílně, celým svým majetkem. Podobně jako osoba samostatně výdělečně činná mohou společníci při likvidaci firmy přijít i o svůj osobní majetek. Každý nový společník ručí i za předešlé závazky veřejné obchodní společnosti. *„Může však požadovat po ostatních společnících, aby mu poskytli plnou náhradu za poskytnuté plnění a nahradili náklady s tím spojené.“*⁴¹ Po odchodu ručí společník jenom za závazky vzniklé před jeho odchodem.

Rezervní fond ze zákona, nemusí být tvořen. Společenská smlouva může stanovit jinak.

Veřejná obchodní společnost je buď založena za účelem podnikání, nebo za účelem správy vlastního majetku. Pokud je založena kvůli správě vlastního majetku, musí to být uvedeno ve společenské smlouvě.

Všichni společníci ve veřejné obchodní společnosti jsou zároveň statutárním orgánem, pokud společenská smlouva nestanoví jinak. Ta může určit jednoho nebo neomezené množství statutárních orgánů. Statutární orgán musí splňovat podmínky § 46 Zákona o obchodních korporacích.

„(1) Členem orgánu obchodní korporace nemůže být také ten, kdo není bezúhonný ve smyslu zákona o živnostenském podnikání, a ani ten, u koho nastala skutečnost, která je překážkou provozování živnosti.“

⁴⁰ Zákon o obchodních korporacích, § 100

⁴¹ Zákon o obchodních korporacích, § 110 odst. 2

(2) Kdo se má stát členem orgánu obchodní korporace, předem zakladatele nebo obchodní korporaci informuje, zda ohledně jeho majetku nebo majetku obchodní korporace, v níž působí nebo působil v posledních 3 letech jako člen orgánu, bylo vedeno insolvenční řízení podle jiného právního předpisu nebo řízení podle § 63 až 65 tohoto zákona anebo zda u něho není dána jiná překážka funkce.

(3) Zástupce právnické osoby, která je členem orgánu obchodní korporace, musí splňovat požadavky a předpoklady pro výkon funkce stanovené zákonem pro samotného člena orgánu a újmu jím způsobenou obchodní korporaci nahradí společně a nerozdílně s právnickou osobou, kterou zastupuje; ustanovení občanského zákoníku o důsledcích nezpůsobilosti pro výkon funkce a její ztráty se použijí na zástupce obdobně.

(4) Na zástupce právnické osoby, která je členem orgánu obchodní korporace, se použijí ustanovení tohoto zákona o střetu zájmů, nepřípustnosti konkurenčního jednání a ustanovení právního předpisu o povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře a následcích porušení této povinnosti. ⁴²

2.4.7.1.2 Podpis společenské smlouvy u v. o. s.

Jak bylo výše uvedeno, veřejná obchodní společnost je uzavřena podpisem společenské smlouvy. Podepisují ji minimálně dva společníci. Buď fyzické, nebo právnické osoby. Fyzická osoba musí splňovat podmínky provozování živnosti. Právnická osoba musí pověřit zmocněnce k vykonávání práv společnosti. Zmocněnec může být pouze fyzická osoba.

Společenská smlouva většinou obsahuje:

1. Firmu společnosti a její sídlo
2. Předmět podnikání nebo, že byla společnost založena za účelem správy vlastního majetku
3. Určení společníků s jejich bydlištěm případně názvem a sídlem.
4. určení statutárního nebo statutárních orgánů.
5. Výše vkladu každého společníka a atd.

⁴² Zákon o obchodních korporacích, § 46 odst. 1

„Pojem podstatné náležitosti smlouvy zákon o obchodních korporacích ani jiný právní předpis nedefinuje.“⁴³

2.4.7.1.3 Zápis v. o. s. do obchodního rejstříku

Všichni společníci musí podepsat návrh na zápis do obchodního rejstříku. Vypracování a podání návrhu může udělat zmocněnec. Dokument musí být úředně ověřen. K návrhu je potřeba dodat několik příloh.

1. Společenskou smlouvu, kde podpisy musí být úředně ověřeny.
2. Udělení souhlasu s užíváním prostor pro sídlo firmy od majitele objektu. V písemné formě se stárím maximálně 3 měsíce.
3. Oprávnění k podnikání, pokud se nedá z informačního systému veřejné zprávy zjistit
4. Cizinci potřebují doklad o bezúhonnosti dle vyhlášky č. 414/2011 Sb.
5. Češi musí podepsat čestné prohlášení, že jsou způsobilí k právním jednáním a splňují podmínky provozování živnosti.
6. Pokud společníci určili zmocnitele k podání návrhu. Je potřeba podepsaná plná moc.
7. Každý společník musí udělit souhlas se zapsáním do obchodního rejstříku.

2.4.7.2 Komanditní společnost

V zákoně o obchodních korporacích se o ní píše v § 118 do § 131. *„Firma obsahuje označení „komanditní společnost“, které může být nahrazeno zkratkou „kom. spol.“ nebo „k. s.“⁴⁴* Stejně jako veřejná obchodní společnost, tak i Komanditní společnost je společností osobní

2.4.7.2.1 Charakteristika komanditní společnosti

„Komanditní společnost je společnost, v níž alespoň jeden společník ručí za její dluhy omezeně (dále jen „komanditista“) a alespoň jeden společník neomezeně (dále jen „komplementář“).“⁴⁵

⁴³ Štenglová, 2017, strana 220

⁴⁴ Zákon o obchodních korporacích, § 118, odst. 2

⁴⁵ Zákon o obchodních korporacích, § 118, odst. 1

Z toho vyplývá, že komanditní společnost musí založit alespoň dva společníci. Buď dvě fyzické nebo dvě právnické osoby nebo kombinace. Horní hranice počtů společníků není stanovena.

Minimální výše základního kapitálu není stanovena, nemusí se ani nikde zapisovat. Vklady společníků také nejsou specifikovány, nejvyšší ani nejnižší vklad není určen. Společenská smlouva určuje, jak se splácejí vklady při vzniku společnosti. Doba splácení vkladu by měla proběhnout bez zbytečného odkladu, pokud společenská smlouva neurčí jinak. Výše vkladu nemá vliv na počet hlasů, každý společník má 1 hlas, pokud společenská smlouva neurčí jinak.

„Požadavek, aby společnost měla nejméně jednoho komplementáře a jednoho komanditistu, musí být splněn po celou dobu její existence.“⁴⁶ Komplementář ručí neomezeně, naopak komanditista, ručí jenom do výše svého nesplaceného vkladu zapsaného v obchodním rejstříku. Pokud společenská smlouva neurčí tzv. komanditní sumu. Když je stanovena, komanditista ručí do stanovené výše, která nesmí být nižší než, jeho vklad. Vklad může být i nepeněžitý. Musí však být uveden a popsán o jaký nepeněžitý vklad jde a musí být uvedena částka, která mu odpovídá.

Statutárním orgánem jsou komplementáři nebo komplementář. *„Z § 46 plyne, že statutárním orgánem ani členem statutárního orgánu komanditní společnosti nemůže být komplementář, u kterého nastala skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti.“⁴⁷*

Společenská smlouva, která je uzavřena písemně, je zároveň zakladatelským dokumentem. Musí být úředně ověřena. Když není ve společenské smlouvě uvedeno jinak komanditisté a komplementáři si zisk a ztrátu rozdělí společným dílem. Rezervní fond nemusí být tvořen, pokud společenská smlouva určí jinak.

⁴⁶ Josková, 2014, strana 14

⁴⁷ Štenglová, 2017, strana 261

2.4.7.2.2 Podpis společenské smlouvy u komanditní společnosti.

Při vzniku podepisují společenskou smlouvu, na které jak už bylo řečeno, musí být úředně ověřený podpis. Smlouva musí mít formu notářského zápisu a komanditista i komplementář mohou být buď fyzická, nebo právnická osoba.

„Společenská smlouva obsahuje

- 1. určení, který ze společníků je komplementář a který komanditista,*
- 2. výši vkladu každého komanditisty.“⁴⁸*

Dále musí být uvedena firma společnosti s dodatkem právní formy. Pokud společníci jsou právnické osoby, je potřeba uvést sídlo společnosti. Pokud je společník fyzická osoba, uvedeme bydliště. Dále ve smlouvě musíme najít sídlo společnosti předmět podnikání. Ostatní údaje jsou na společnících, jestli je do společenské smlouvy uvedou.

2.4.7.2.3 Zápis komanditní společnosti do obchodního rejstříku

Návrh na zápis do obchodního rejstříku podepisují všichni komanditisté i komplementáři. Podobně jako u veřejné obchodní společnosti mohou vypracováním a podáním návrhu zmocnit i jiné osoby.

Některé přílohy k návrhu na zápis do obchodního rejstříku budou podobné jako u veřejné obchodní společnosti. Je potřeba dodat společenskou smlouvu jako zakladatelský dokument, kde musí být ověřené podpisy.

Pokud nejde zjistit z informačního systému, tak je potřeba dodat oprávnění k podnikatelské činnosti.

Doklad o sídle. Prohlášení vlastníka nemovitosti v písemné podobě, kde majitel vyjadřuje souhlas s užíváním. Nesmí být starší jak 3 měsíce.

Je potřeba prohlášení správce vkladu, že všechny vklady byly řádně zaplacený. K prohlášení je potřeba dodat i výpisy z banky.

Komplementář musí dokázat svoji bezúhonnost, tím že dodá výpis z rejstříku trestů. Dále musí být způsobilý k právním jednáním a splňovat podmínky provozování živnosti. Tyto skutečnosti potvrdí čestným prohlášením.

⁴⁸ Zákon o obchodních korporacích, § 124

Pokud společníci zmocnili advokáta, notáře nebo někoho jiného k podání návrhu, je nutné dodat plnou moc.

2.4.7.3 Společnost s ručením omezeným

Jde o kapitálovou společnost a může být založena i kvůli něčemu jinému než za účelem podnikání. Může být založena například kvůli charitativním účelům. „*Firma obsahuje označení „společnost s ručením omezeným“, které může být nahrazeno zkratkou „spol. s r.o.“ nebo „s.r.o.“*“⁴⁹ O společnosti s ručením omezeným pojednává zákon o korporacích v § 132 do § 242.

2.4.7.3.1 Základní charakteristika společnosti s ručením omezeným

Společnost může založit jedna osoba, buď fyzická, nebo právnická a nejvyšší počet účastníků není omezen.

Základní kapitál musí být, ale jeho minimální výše není stanovena. Vklady společníků nejsou omezeny z vrchu, ale nejnižší vklad je omezen na 1 korunu. Při zrušení obchodního zákoníku došlo ke změně, dříve byl nejnižší vklad společníka 200 000 Kč. „*Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku se splatí celé vkladové ážio a na každý peněžitý vklad nejméně jeho 30 %.*“⁵⁰ Důležité je splatit vklady do 5 let od vzniku společnosti. Naopak nepeněžité vklady musí být splaceny ze 100 % při vzniku společnosti. Společenská smlouva může určit jinou dobu splacení vkladů. Nepeněžitý majetek je potřeba ohodnotit znalcem. Dříve o znalci musel rozhodnout soud. Teď si znalce může vybrat sám společník, avšak znalec se musí nacházet na seznamu znalců, který je veden podle jiného právního předpisu.

„*Podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným se určuje podle poměru jeho vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu, ledaže společenská smlouva určí jinak.*“⁵¹ Společenská smlouva může rozložení hlasů určit jinak. Společníci ručí do výše nesplacených vkladů všech osob, společně a nerozdílně.

⁴⁹ Zákon o obchodních korporacích, § 132, odst. 2

⁵⁰ Zákon o obchodních korporacích, § 148

⁵¹ Zákon o obchodních korporacích, § 133

„Společnost s ručením omezeným může mít jednoho jednatele nebo může mít jednatele více. Podle § 44 odst. 5 je statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným každý jednatel, ledaže společenská smlouva určí, že více jednatelů tvoří kolektivní orgán.“⁵² Když netvoří kolektivní orgán, je potřeba, aby se při rozhodování shodla většina jednatelů, pokud společenská smlouva neurčí jinak. Dalšími orgány jsou valná hromada a dozorčí rada. Společníci, kteří jsou zároveň i statutárním orgánem musí splňovat požadavky z § 46 Zákona o obchodních korporacích.

Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada. *„Valná hromada je tvořena všemi společníky. Přestože tak zákon neurčuje výslovně, plyne uvedený závěr jak z povahy věci, tak i z právní úpravy tohoto orgánu, která předpokládá, že společníci vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti mj. právě na valné hromadě.“⁵³ Společníci zde rozhodují jako kolektivní orgán. Společník může být zastoupen. Zástupce musí mít podepsanou plnou moc od společníka, aby ho mohl zastupovat. Z plné moci musí být čitelné, jestli ho zastupuje na dobu neurčitou nebo jenom na jednu nebo více shromáždění valné hromady.*

„Společnost zřídí dozorčí radu, určí-li tak společenská smlouva nebo jiný právní předpis.“⁵⁴ Jednatel společnosti a ani jiná oprávněná osoba, která může jednat za společnost, nemůže být členem dozorčí rady. Dozorčí radu volí valná hromada, aby dohlížela na jednatele společnosti. K jejím dalším pravomocem patří svolání valné hromady, které se může i účastnit.

2.4.7.3.2 Založení společnosti s ručením omezeným

Pokud společnost s ručením omezeným zakládá jedna osoba, sepíše zakladatelskou listinu. Když je více společníků, je potřeba podepsat společenskou smlouvu. Zakladateli mohou být jak právnické, tak fyzické osoby. Před vznikem zákona o obchodních korporacích nemohla vzniknout společnost s ručením omezeným, kterou založila jiná společnost s ručením omezeným. Teď už může vznikat takzvané řetězení.

Společenská smlouva musí obsahovat více informací než u předešlých obchodních korporací.

„1) Společenská smlouva obsahuje také

⁵² Štenglová, 2017, strana 382

⁵³ Štenglová, 2017, strana 311

⁵⁴ Zákon o obchodních korporacích, § 201, odst. 1

- a) firmu společnosti,
- b) předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
- c) určení společníků uvedením jména a bydliště nebo sídla,
- d) určení druhů podílů každého společníka a práv a povinností s nimi spojených, dovoluje-li společenská smlouva vznik různých druhů podílů,
- e) výši vkladu nebo vkladů připadajících na podíl nebo podíly,
- f) výši základního kapitálu a
- g) počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost.

(2) *Společenská smlouva při založení společnosti obsahuje také*

vkladovou povinnost zakladatelů, včetně lhůty pro její splnění,

údaj o tom, koho zakladatelé určují jednatelem nebo jednatelem, popřípadě členy jiných orgánů společnosti, kteří mají být podle tohoto zákona voleni valnou hromadou,

určení správce vkladů a

u nepeněžitého vkladu jeho popis, jeho ocenění, částku, kterou se započítává na emisní kurs, a určení osoby znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu.

(3) *Údaje podle odstavce 2 lze po vzniku společnosti a po splnění vkladové povinnosti ze společenské smlouvy vypustit.*⁵⁵

2.4.7.3.3 Návrh na zápis společnosti s ručením omezeným

K návrhu na zápis je potřeba dodat mnoho informací. Buď se dodá společenská smlouva, nebo zakladatelská listina, podle toho, kolik osob zakládá společnost s ručením omezeným.

Pokud je společnost s ručením omezeným zakládána pro podnikání je potřeba dodat doklad o oprávnění k podnikání, které je zjištěno z informačního systému veřejné správy. Pokud je vkládána nemovitost jako základní kapitál, je potřeba dodat znalecký posudek jejího ocenění. Je samozřejmě nutné mít písemné prohlášení od majitele nemovitosti, kde sídlí společnost. Nesmí být starší jak 3 měsíce.

⁵⁵ Zákon o obchodních korporacích, § 146

Je potřeba prohlášení správce vkladu, že vklady, které jsou potřeba splatit před vznikem společnosti, byly splaceny, správce vkladu přiloží potvrzení od banky.

Samozřejmost je bezúhonnost zakladatelů stejně jako u komanditní a veřejné obchodní společnosti, kterou doloží výpisem z rejstříků trestů. Jednatel nebo jednatele dodají čestné prohlášení o způsobilosti k právnímu jednání a zároveň musí splňovat podmínky provozování živnosti. Stejně doklady dokládají i členové dozorčí rady.

Stejně jako u ostatních společností může společnost s ručením omezeným požádat advokáta, notáře nebo jiného zástupce, aby vyhotovil žádost o zápis do obchodního rejstříku. V takovém případě je potřeba dodat udělenou plnou moc a zároveň souhlas se zápisem do obchodního rejstříku.

2.4.7.4 Akciová společnost

O akciové společnosti pojednává zákon o obchodních korporacích v § 243 do § 551. Stejně jako společnost s ručením omezeným je akciová společnost, kapitálovou společností a může být založena i z jiného důvodu, než je podnikání. *Firma obsahuje označení „akciová společnost“, které může být nahrazeno zkratkou „akc. spol.“ nebo „a.s.“*⁵⁶

2.4.7.4.1 Základní charakteristika akciové společnosti

Akciovou společnost může založit jediná osoba, buď právnická, nebo fyzická a nejvyšší počet společníků není omezen. U akciové společnosti je potřeba nejvyšší základní kapitál ze všech druhů obchodních korporací. *„Výše základního kapitálu akciové společnosti je alespoň 2 000 000 Kč, nebo 80 000 EUR.“*⁵⁷

Nejnižší možný vklad není nijak stanoven, jenom je potřeba, aby součet vkladů splnil minimální výši základního kapitálu. Nejvyšší možný vklad také není omezen. *„Založení společnosti je účinné, splatil-li každý zakladatel případné emisní ážio a v souhrnu alespoň 30 % jmenovité nebo účetní hodnoty upsaných akcií v době určené ve stanovách a na účet banky určený ve stanovách, nejpozději však do okamžiku podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.“*⁵⁸ Zbytek vkladů musí být splacen do 1 roku od založení a zakladatelská smlouva nemůže určit delší časový horizont.

⁵⁶ Zákon o obchodních korporacích, § 243 odst. 2

⁵⁷ Zákon o obchodních korporacích, § 246 odst. 2

⁵⁸ Zákon o obchodních korporacích, § 253 odst. 1

Každá osoba, která drží akcie je investorem společnosti a s právem podílet se na řízení společnosti. Většinou počet hlasů ve společnosti odpovídá počtu akcií. K akciím, které mají stejnou jmenovitou hodnotu, odpovídá stejný počet hlasů.

Společníci neručí za závazky společnosti.

Akciová společnost podobně jako společnost s ručením omezeným má 3 orgány a může si vybrat ze dvou systémů své vnitřní struktury. Buď je akciová společnost tvořena dualistický systém, nebo monistický systém. „*Některé státy připouštějí oba uvedené systémy a ponechávají na zakladatelích akciových společnostech, které z obou systémů si zvolí. Tak je tomu v současné době i v českém právu.*“⁵⁹ Dualistický systém tvoří valná hromada, představenstvo a dozorčí rada. Monistický systém tvoří valná hromada, správní rada, a statutární ředitel.

Valná hromada má stejnou funkci jak v dualistickém, tak v monistickém systému. „*Akcionáři vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti na valné hromadě nebo mimo ni.*“⁶⁰ Valná hromada je nejvyšší orgán společnosti. Ustanovují se zde například změny stanov, rozdělení zisku atd. Valná hromada volí členy představenstva a dozorčí rady. Fungují zde stejná pravidla pro zastoupení jako u společnosti s ručením omezeným.

„*Statutárním orgánem společnosti je představenstvo.*“⁶¹ Úkolem představenstva je vést společnost mezi jednotlivými shromážděními valné hromady. „*Představenstvo je voleno valnou hromadou a má 3 členy, pokud stanovy neurčí jiný počet.*“⁶² Náleží-li působnost statutárního orgánu více osobám, tvoří kolektivní statutární orgán. Každý člen představenstva může mít jinou délku funkčního období.

„*Dozorčí rada je kontrolním orgánem akciové společnosti. Na rozdíl od společnosti s ručením omezeným je její zřízení povinné.*“⁶³ Představenstvo má 3 členy, ale i zde mohou stanovy určit jiný počet, ale počet členů vždy musí být dělitelný třemi. Do složení dozorčí rady mohou zasahovat i zaměstnanci, pokud má však společnost více jak 500 zaměstnanců. Členové dozorčí rady jsou vždy voleny na 3 roky.

⁵⁹ Štenglová, 2017, strana 600

⁶⁰ Zákon o obchodních korporacích, § 398 odst. 1

⁶¹ Zákon o obchodních korporacích, § 435 odst. 1

⁶² Josková, 2014, strana 20

⁶³ Štenglová, 2017, strana 706

Správní rada prakticky zastupuje v monistickém systému představenstvo a dozorčí radu. Má 3 členy, pokud stanovy neurčí jinak. Je také jmenována dozorčí radou

Statutární ředitel společnosti má na starosti obchodní vedení společnosti a je jmenován správní radou.

Zakladatelským dokumentem není společenská smlouva. „*K založení společnosti se vyžaduje přijetí stanov. Ten, kdo přijal stanov a podílí se na úpisu akcií, je zakladatel.*“⁶⁴

Akciová společnost nemá povinnost tvořit rezervní fond, ale musí využívat takzvaný zvláštní rezervní fond na vlastní akcie.

Od roku 2014 musí mít každá akciová společnost svoje internetové stránky, kde musí uvádět zákonem stanovené údaje.

2.4.7.4.2 Stanovy akciové společnosti

Jak už bylo uvedeno, tak zakladatelským dokumentem u akciové společnosti jsou stanovy. Při založení mají zakladatelé na výběr, buď si zvolí dualistický, nebo monistický systém. Rozdíly jsem popisoval v minulé kapitole.

Stanovy musí obsahovat tyto informace:

1. Předmět podnikání a firmu a sídlo
2. Základní kapitál
3. Informace kolik akcií se bude upisovat s jejich jmenovitou hodnotou. Počet akcií, které budou na jméno a které na majitele, nebo jestli budou vydány jako zaknihované akcie. Jestliže firma bude vydávat více druhů cenných papírů, je potřeba popsat jaká práva mají.
4. Popis, jak se bude hlasovat na valné hromadě. Kolik hlasů má jedna akcie. Každá akcie může mít jinou jmenovitou hodnotu, takže je potřeba specifikovat kolik hlasů takové akcie mají.
5. Údaj právě o tom, jakou strukturu si zvolili, jestli monistickou nebo dualistickou. S tím souvisí počet členů představenstva nebo dozorčí rady.

⁶⁴ Zákon o obchodních korporacích, § 250 odst. 1

Stanovy musí obsahovat i další údaje, lze je však po vzniku společnosti a zároveň po doplacení vkladů vypustit:

1. *„Údaje o tom, kolik akcií, který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splácení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen,*
2. *V jaké výši musí být splacen základní kapitál k okamžiku vzniku společnosti,*
3. *Tehdy, bude-li emisní kurs akcií plněn nepeněžitými vklady, jméno vkladatele, popis nepeněžitých vkladů, jakož i počet, jmenovitou hodnotu a druh akcií, které se za tento nepeněžitý vklad vydají, jejich formu nebo údaj, že budou vydány jako zaknihované cenné papíry, a určení znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu,*
4. *Určení ceny nepeněžitých vkladů při založení společnosti,*
5. *Alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou,*
6. *Údaj o tom, koho zakladatelé určují členy orgánů společnosti, kteří mají být podle stanov voleni valnou hromadou,*
7. *Určení správce vkladů a*
8. *Tehdy, mají-li být vydány akcie jako zaknihované cenné papíry, čísla majetkových účtů, na které mají být zaknihované akcie vydány.“⁶⁵*

2.4.7.4.3 Akcie

„Akie je cenný papír nebo zaknihovaný cenný papír, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se podle tohoto zákona a stanov společnosti na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při jejím zrušení s likvidací.“⁶⁶

Akcie můžeme rozdělit několika způsoby.

Jedno rozdělení je podle podoby, buď listinné, nebo zaknihované. Listinné cenné papíry jsou převoditelné. Zaknihované jdou také převést, ale musí se v evidenci udělat změna zápisu.

Druhou možností, jak můžeme akcie dělit je podle formy. Máme buď akcie na jméno, nebo na akcie na majitele. Jak už z názvu vyplývá, tak akcie na jméno je vydávána přímo pro

⁶⁵ Zákon o obchodních korporacích, § 250 odst. 3

⁶⁶ Zákon o obchodních korporacích, § 256 odst. 1

konkrétní osobu, tedy na jméno, buď právnické, nebo fyzické osoby. Převod akcie na jméno je složitý a projeví se to na ceně, ale zase naopak je držitel více chráněn před odcizením.

Akcie na majitele je druhá možnost. Vlastník akcie je anonymní. „*Požadavek zrušení tzv. Anonymních akcií vedl k tomu, že § 263 odst. 2 dovoluje vydávat akcie na majitele pouze tehdy, budou-li dány do úschovy, tj. dojde-li k jejich imobilizaci.*“⁶⁷

Každý akcionář má právo podílet se na řízení dané firmy, je tím pádem společníkem a na řízení akciové společnosti se podílí podle stanov.

2.4.7.4.4 Návrh na zápis do obchodního rejstříku

Návrh na zápis do obchodního rejstříku musí podepsat celé představenstvo. Sami ho odevzdají, pokud mají statutární orgán, tedy pokud je firma dualistickou akciovou společností. Pokud se nacházíme v monistickém systému, tak návrh na vklad podává statutární ředitel. Pokud jsou k podání návrhu zmocněny jiné osoby, mohou návrh podat oni.

K návrhu na zápis do obchodního rejstříku je potřeba dodat mnoho dokladů. Dokladem o založení se myslí zakladatelská listina nebo smlouva. Dále to jsou stanovy, které musí být ve formě notářského zápisu.

Pokud se nedá vše zjistit z informačního systému, je potřeba doložit oprávnění k podnikatelské činnosti.

Jako u všech společností je potřeba dodat prohlášení vlastníka nemovitosti v písemné podobě, že společnost může v jeho nemovitosti mít své sídlo a prohlášení nesmí být starší než 3 měsíce.

Písemné prohlášení správce vkladu, že je splaceno emisní ážio, a alespoň 30 % z vkladů. Nepeněžité vklady jsou splaceny ze 100 %, což se doloží výpisem z účtu. U nepeněžitých vkladů se ještě dodá znalecký posudek.

Členové představenstva nebo statutární ředitel podle struktury společnosti doloží výpis z rejstříku trestů a čestné prohlášení o způsobilosti k právním jednáním, zároveň musí splňovat podmínky k provozování živnosti.

Pokud společnost zmocnila jinou osobu k podání návrhu je potřeba dodat čestné prohlášení.

⁶⁷ Štenglová, 2017, strana 456

2.5 Tichá společnost

Podnikatel a tzv. tichý společník mezi sebou uzavřou smlouvu na základě které vzniká tichá společnost. Tichý společník je investor, který poskytne podnikateli peníze, aby se podílel na výsledcích jeho podnikání. Podnikatel je osoba, která se stará o chod společnosti. Pokud má společnost zisky, je povinen vyplácet podíl na zisku tichému společníkovi. Když vzniká tichá společnost, tak nevzniká subjekt, který se zapisuje do obchodního rejstříku.

„Smlouvou o tiché společnosti se tichý společník zavazuje k vkladu, kterým se bude podílet po celou dobu trvání tiché společnosti na výsledcích podnikání podnikatele, a podnikatel se zavazuje platit tichému společníkovi podíl na zisku.“⁶⁸ Tichý společník se zároveň podílí i na případné ztrátě. Tichým společníkem může být jak fyzická, tak právnická osoba a nutně nemusí být podnikatelem. Zároveň se většinou nepodílí na činnosti podnikatele. Účinnost této smlouvy se neváže na zápis do obchodního ani jiného rejstříku a jejím uzavřením nevzniká subjekt.

Tichý společník může být jak podnikatel, tak nepodnikatel. Smlouvu o tiché společnosti může uzavřít s více společnostmi a zároveň se může u jednoho podnikatele podílet vkladem u více než jednoho závodu.

Tichá společnost může být uzavřena jak písemně, tak ústně. Avšak písemná forma je určitě vhodnější. Tichá společnost zavazuje jak podnikatele, tak tiché společníka plnit závazky a ty se lépe vymáhají, když smluvní vztah vzniká v písemné formě.

„Nebyla-li tichá společnost ujednána na určitou dobu, lze ji vypovědět nejpozději šest měsíců před koncem účetního období.“⁶⁹ Tichá společnost zanikne, když ztráta tichého společníka dosáhne výše jeho vkladu. Pokud by však svůj vklad zvýšil nebo uhradil podíl na ztrátě společnost nezanikne. Dále tichá společnost zaniká, když se ukončí podnikání, které se tiché společnosti týká. Poslední možností zániku je, když *„bylo-li rozhodnuto o úpadku podnikatele nebo tichého společníka, zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení, zrušením konkursu proto, že majetek je zcela nepostačující, anebo zamítnutím insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku.“*

⁶⁸ Občanský zákoník, § 2747 odst. 1

⁶⁹ Občanský zákoník, § 2754 odst. 1

2.6 Společnost

„Zaváže-li se smlouvou několik osob sdružit jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci, vzniká společnost.“⁷⁰ Dříve se společnost nazývala sdružení bez právní subjektivity. Podobně jako u tiché společnosti nevzniká subjekt, který se zapisuje do obchodního rejstříku. Podle občanského zákoníku nejde o právnickou osobu, což znamená, že subjekt nemá tzv. právní subjektivitu. Společníkem může být jak právnická osoba, tak fyzická osoba. Společníci se podílí na zisku a ztrátě stejným dílem, pokud smlouva neurčí jiné poměry. Činnost společnosti může mít charakter podnikatelský, tak i nepodnikatelský. Společnost se nikde neregistruje a spolupráce společníků není nijak zákonem časově vymezena.

Společnost nemůže sama o sobě právně jednat. *„Zavazuje-li se společník k činnosti pro společnost, použijí se přiměřeně ustanovení o díle, nebo o příkazu.“⁷¹* Každý společník je tzv. příkazníkem, který jedná za společnost, pokud smlouva neurčí jinak. Najdeme zde čtyři možnosti, které mohou nastat:

1. Společníci jednají vždy společně ve společných záležitostech.
2. Každý společník jedná samostatně.
3. Zvolí se jeden ze společníků a poté rozhoduje o společných věcech.
4. Společníci pověří třetí osobu správou společných věcí.

Pokud má společnost zaměstnance, pracovněprávní vztah vzniká vždy s jednotlivými společníky. Zaměstnanecký vztah nemůže vzniknout přímo se společností. Většinou společnost určí jednoho společníka a on se stará o všechny zaměstnance.

„Peněžní prostředky a užitelné věci, jakož i věci určené podle druhu vložené do společnosti, se stávají spoluvlastnictvím společníků, kteří vklady přispěli; jiné věci se stávají jejich spoluvlastnictvím jen tehdy, byly-li oceněny penězi. Spoluvlastnické podíly společníků se určí poměrem hodnot majetku, který každý společník do společnosti vložil.“⁷² Společníci nemusí do společnosti přispět peněžními prostředky ani movitými nebo nemovitými věcmi.

⁷⁰ Občanský zákoník, § 2716 odst. 1

⁷¹ Občanský zákoník, § 2717 odst. 2

⁷² Občanský zákoník, § 2719 odst. 1

Mohou přispět pouze činností. I když přispějí jenom činností mají právo na podíl ze zisku.
Dále mohou užívat věci vložené do společnosti, ale nestávají se spoluvlastníky.

3 Vlastní práce

Praktická část se nejdříve zaměří na průzkum, který byl udělán s lidmi v mém okolí. V druhé části se spojí teorie s dotazníkem. Na nejčastější obavy, které se vyskytly, najdeme možné řešení. Poté se praktická část zaměří, pro které podnikatele jsou vhodné dané podnikatelské formy.

3.1 Průzkum dotazníkovou metodou

Dotazník vyplnilo 200 lidí. Vyhodnocení dotazníku je rozděleno na více částí. První obecná část je společná pro všechny dotazované. Po třetí otázce se dotazník rozdělil.

Zde jsou otázky, které autor pokládal:

- 1) Kolik vám je let?
- 2) Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
- 3) Podnikáte?

Pokud odpověděli, že podnikají, dostali tyto otázky:

- 1) V kolika letech jste začal/la podnikat?
- 2) Proč jste začal/la podnikat?
- 3) Z čeho jste před vstupem do podnikatelského světa měl/la největší strach?
- 4) Jak jste svůj strach zmírnil/la?
- 5) Když už jste začal/la podnikat, jaké byly největší prvotní problémy?
- 6) Jaký druh podnikatelského subjektu jste si zvolil/la?
- 7) Jste rád/a, že jste začal/la podnikat?

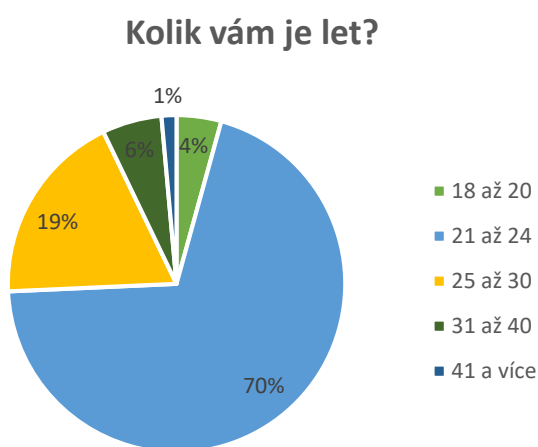
Pokud odpověděli, že nepodnikají, dostali otázku. Chcete podnikat? Pokud odpověděli, že ano dostali tyto otázky:

- 1) Proč chcete podnikat?
- 2) Proč už nepodnikáte?
- 3) Jakou formu podnikání byste zvolili?
- 4) Důvod, proč byste zvolili tuto formu?

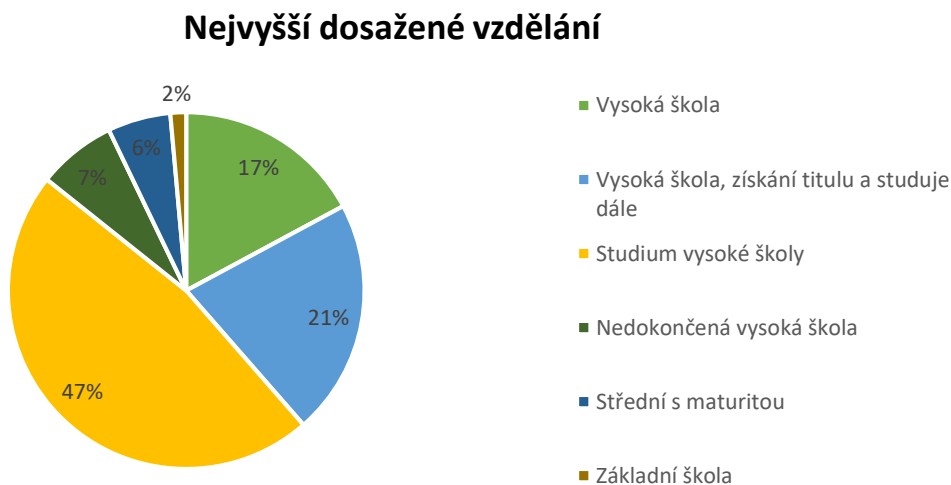
Pokud odpověděli, že nechtějí podnikat, dostali jednu otázku. Jaké jsou důvody, proč nechcete podnikat?

3.1.1 Obecná část průzkumu

Prvně bylo potřeba zjistit, kteří lidé odpovídají na otázky mého průzkumu. Z dotazníku vyplývá, že přesně 70 % dotazovaným je 21 až 24 let. Dále zde najdeme početnou skupinu lidí mezi 25 a 30 lety, která v dotazníku zabírá 19 %. Další skupiny jsou méně procentuálně zastoupeny.



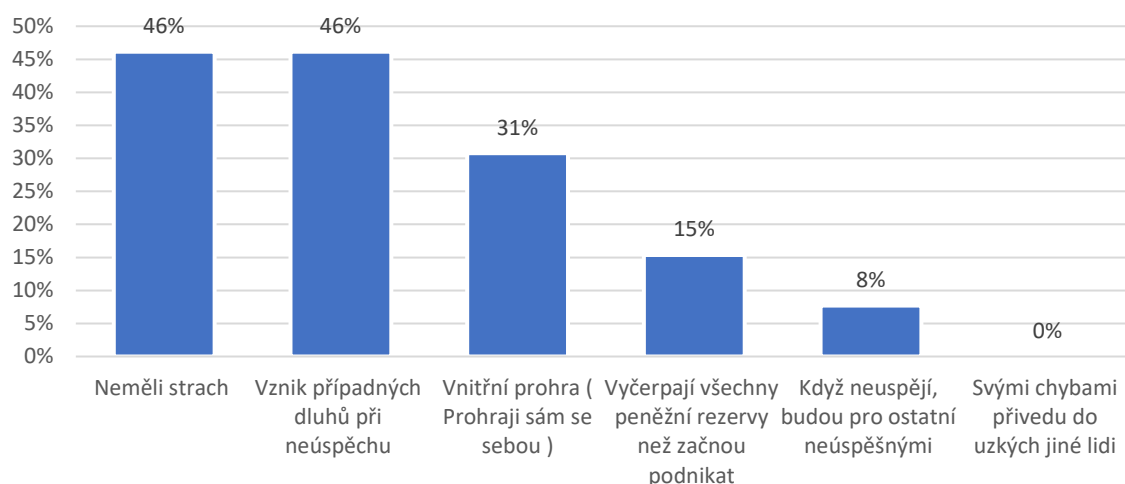
V další otázce bylo zjištěno, jaké nejvyšší dosažené vzdělání dotazovaní dosáhli. 68 % dotazovaných chodí na vysokou školu a 21 % se studiem pokračuje. Třetí nejvýznamnější skupinou jsou lidé s dokončeným vysokoškolským vzděláním, kteří zabírají 17 %. 13 % dotazovaných dosáhlo maturity na střední škole a 6 % se pokoušelo získat titul na vysoké škole.



3.1.2 Dotazníková část pro podnikatele

Z první otázky se dozvíme, proč začali podnikat. Nejčastější odpovědí bylo, že nechtějí být zaměstnaní, odpověď vyplnilo 62 % dotazovaných. V podobné míře se vyskytují i odpovědi jako možnost vyššího zisku, větší časová flexibilita, které vyplnilo 54 % respektive 46 % oslovených. 39 % lidí mělo zajímavý podnikatelský nápad a nebáli se ho uskutečnit.

Poté v dotazníku najdeme dvě otázky, které na sebe úzce navazují. První otázka byla, jestli měli z něčeho strach, když začínali podnikat.

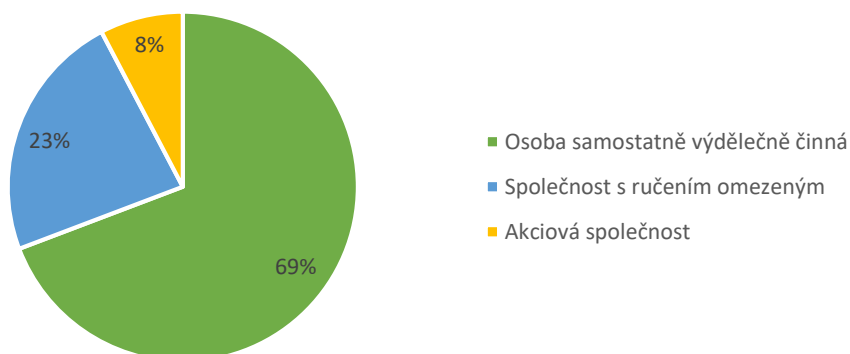


46 % z dotazovaných tvrdí, že neměli z ničeho strach. Stejně procento lidí odpovědělo, že se bálo případných dluhů vzniklých při podnikání. Další častá odpověď byla, že se báli vnitřní prohry, že by zklamali sami sebe.

Dotazovaní, kteří měli z něčeho strach, nejčastěji hledali řešení těmito způsoby. Vytvořili si podrobný byznys plán, poradili se s jiným podnikatelem nebo podnikateli, nebo chodili na přednášky, které souvisely s podnikáním. Méně častými odpověďmi byly, že chodili do podnikatelského inkubátoru, nebo že si stanovili indikátory pomocí, podle kterých sledovali, jestli plán bude fungovat.

Další zajímavá otázka zněla, jaké konkrétní problémy podnikatelé měli při spuštění svého podnikání. Z odpovědí vyplývá, že nejčastějším problémem byla sebekázeň, tedy vnitřní problém. Další časté problémy byly například shánění povolení po úřadech, nejistota příjmů nebo nepravidelné příjmy a málo zkušeností.

Forma podnikání, kterou si zvolili



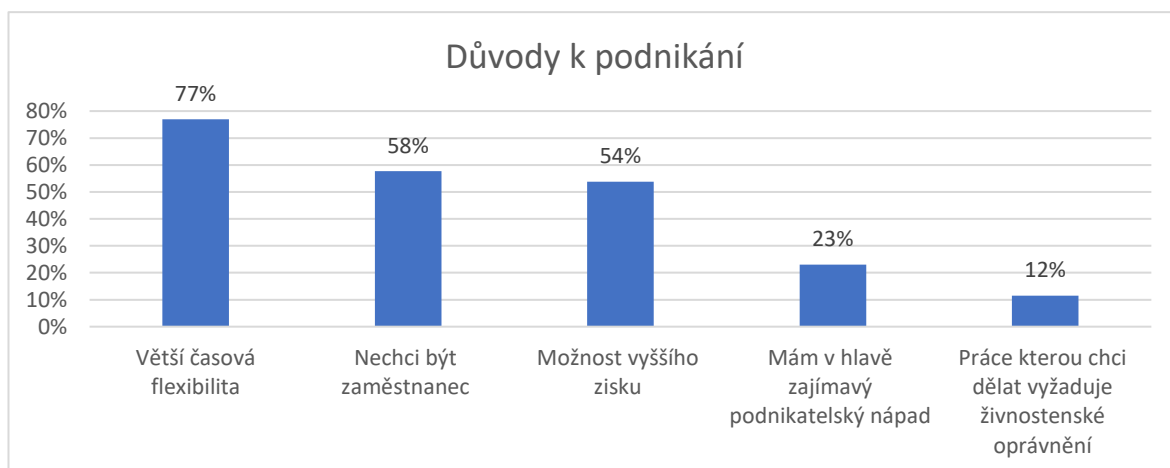
Poslední otázka zněla, jakou formu podnikání byste zvolili? Graf ukazuje, že největší zastoupení má osoba samostatně výdělečně činná s 69 %. Dále 23 % dotázaných má společnost s ručením omezeným a 8 % má akciovou společnost.

3.1.3 Dotazníková část pro nepodnikatele

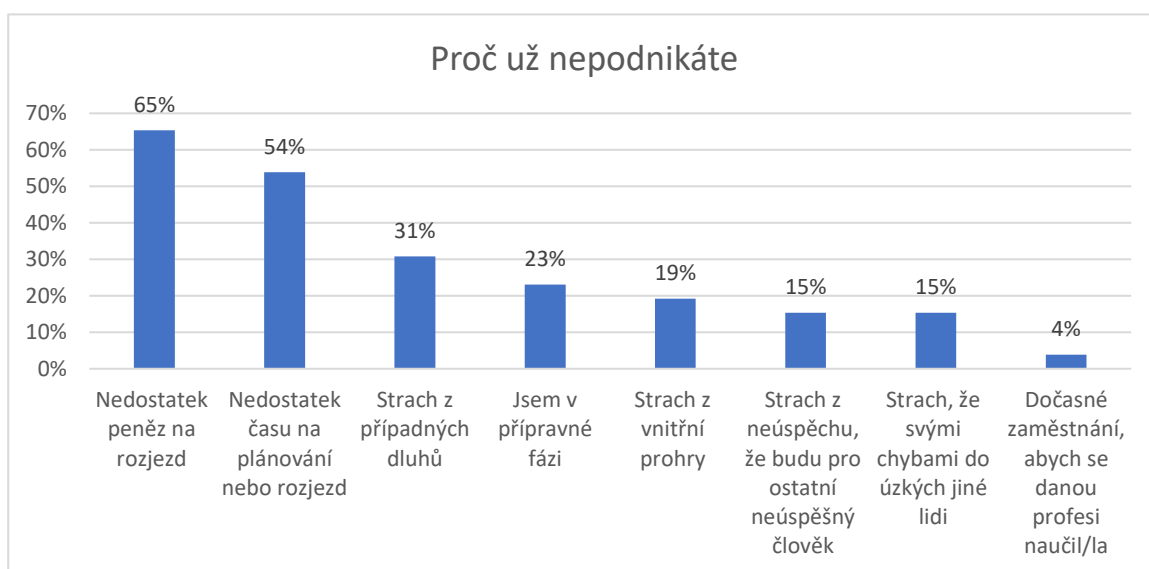
Hned v první otázce se dotazník rozdvojlil podle odpovědí. Otázka zněla, jestli by chtěli podnikat. 40 % dotázaných odpovědělo, že ano. 60 % dotázaných odpovědělo, že ne.

3.1.3.1 Část pro nepodnikatele, kteří chtějí podnikat

Proč dotazovaní chtějí podnikat se dozvíme z první otázky. Mohli zaškrtnout více variant. Nejčastější byla odpověď, větší časová flexibilita, kterou zaškrtnulo 77 % respondentů. Více jak polovina lidí odpověděla, že nechtějí být zaměstnanci a podnikání poskytuje možnost vyššího zisku. Tyto odpovědi potvrdilo 58 % respektive 54 %. Další odpověď byla: mám v hlavě zajímavý podnikatelský nápad a práce, kterou chci dělat, vyžaduje živnostenské oprávnění.



Dále mě samozřejmě zajímalo, proč už nepodnikají. Nejčastější odpověď byla, nedostatek peněz na rozjezd, jako důvod ji uvedlo 65 % respondentů. Další častá odpověď, s kterou souhlasilo 54 % lidí, byla nedostatek času na plánování nebo rozjezd podnikání. Prakticky třetina lidí odpověděla, že se bojí dluhů. Další odpovědi nebyly, tak časté.



Další otázka zněla, jakou formu podnikání byste zvolili a proč. 44 % lidí by zvolilo společnost s ručením omezeným. Důvody, které se vyskytovaly nejčastěji, byly, že není potřeba základní kapitál, respektive pouze jedna koruna. Nejjednodušší založení a neručí se vlastním majetkem.

Stejný počet lidí upřednostnilo osobu samostatně výdělečně činnou. Objevovala se odpověď, že na začátek je to nejlepší volba. Další odpovědi se moc neshodovaly, z dotazníku vyplývá, že spíše lidi nevěděli proč. Někdo přímo odpověděl, že neví, nebo že jeho kamarád je osoba samostatně výdělečně činná, nebo o ničem jiném neuvažovali.

Jiné společnosti nikdo neuvedl. Někteří odpověděli, že neví, jakou společnost by měli zvolit.

3.1.3.2 Část pro nepodnikatele, kteří nechtějí podnikat

Na osoby, které u otázky, jestli chtějí podnikat odpověděli ne, čekala už jenom jedna otázka. Jaké jsou důvody, proč nechcete podnikat? Nejčastěji se zde skloňovaly důvody jako riziko, nejistota, vysoká odpovědnost, nemám žádný nápad v čem podnikat. Dále z dotazníku vyplývá, že si dotazovaní myslí, že podnikání zabírá mnoho času.

3.2 Hledání řešení na nejčastější problémy zodpovězené v dotaznících

V této části bude autor hledat řešení na problémy u podnikatelů i nepodnikatelů, které vyplývají z dotazníkové části.

3.2.1 Peníze

Nepodnikatelé tvrdí, že nemají dostatek peněz k rozjezdu podnikání a třetím největším problémem jsou podle nich případné dluhy vzniklé při podnikání. Podnikatelé se na počátku nejvíce báli vzniku dluhů při neúspěchu. Určitě není ideální začít podnikat s vysokou půjčkou od banky. Podnikatel v tu chvíli bude hned od začátku pod obrovským tlakem, protože banka bude chtít od následujícího měsíce platit splátku úvěru.

Dost často se na podnikání používají tzv. americké hypotéky. Klient zastaví svoji nemovitost bance, která většinou klientovi půjčí do 70 % hodnoty nemovitosti. Úroky jsou větší než u hypotečních úvěrů, ale zase jsou nižší než u spotřebitelských úvěrů. Spotřebitelské úvěry pak mají většinou limit do 1 mil. Kč. Problém však u mladých podnikatelů je, že většinou nemají nemovitost, kterou by mohli zastavit. Když ji mají, tak ji nejspíše mají od rodičů nebo prarodičů a nechtějí s nemovitostí takto riskovat.

Další možností, jak sehnat peníze na svůj projekt je investor. Investor je většinou zkušený člověk, který už nějakou dobu podniká. Spíše než, aby řídil svoji firmu nebo více svých firem, řeší, jak zhodnotit vydělané peníze. Má několik možností. Jednou z nich je investování do začínajících firem nazývaných někdy jako Startup firmy.

Jak bylo uvedeno v praktické části, investor se může stát tzv. tichým společníkem. Podniku může i dost dlouho trvat, než začne být v zisku, a proto je potřeba najít investora, který je ochotný počkat určitou dobu, než se mu jeho investice začne vyplácet.

Investor do projektu přináší i svoje know-how. Většinou už dost zažil a má za sebou úspěšné, ale i neúspěšné projekty. Pokud se ze svých dřívějších chyb dokázal poučit, tak pro začínajícího podnikatele může být velmi dobrým společníkem. Může pomoci s doladěním projektu, ale paradoxně i s nespouštěním projektu.⁷³

3.2.2 Čas

Za druhý největší problém nepodnikatelé označili nedostatek času. Tato odpověď byla velmi překvapivá. Mnoho lidí, kteří vyplnili dotazník, byli nebo jsou studenti České zemědělské univerzity. Naše škola je přiměřeně časově náročná a posluchač má poměrně dostatek času na samostudium, nebo na jiné činnosti, které se školou nesouvisí. Z toho vyplývá, že se dotazovaní spíše chtěli vyhnout pravdivé odpovědi a hledali jednoduchou odpověď. „Nemám čas“ je klasické klišé, které je ve společnosti používáno často. Většina, ale ví, že když si člověk čas chce najít, tak si ho vždy najde.

Problém, může být v tzv. time managementu. To je pojem, který se na školách většinou neučí, i když je to velmi důležité nejen v profesním, ale i v osobním životě. Jde vlastně o vytváření plánu na různě dlouhá časová období. Člověk je poté více efektivní. Plnění úkolů ho motivuje, protože vidí, že když je plní, posouvá se ke svému cíli. Je dobré si do úkolů stanovovat odměny nebo tresty podle toho na jaké stimuly člověk reaguje. Na někoho může fungovat pozitivní a na někoho negativní motivace.⁷⁴

⁷³ Když se podnikatel a investor dohodnou, důležitou součástí bývá změna majetkových práv v průběh času. Ze začátku je investor, vlastníkem více než 51 % podílu (majoritním podílníkem). Společníci si často stanoví peněžní částku, kterou když investor ze zisku společnosti v průběhu času obdrží, převede na společníka, který projekt vymyslel část podílu z podniku. Přepisování může probíhat v několika krocích a investor se postupně stává minoritním podílníkem, protože část svého podílu převedl na druhého společníka (společníky). Jiný způsob, jak využít peníze od investorů jsou tzv. investorské kluby. Každý s nápadem, zde může prezentovat svůj projekt a na realizaci jeho projektu přispěje více investorů. V České republice funguje např. Fundlift, Ventureclub nebo Busyman. Pomocí těchto společností vznikly například firmy jako Bezobalu, Sushi time, Rosario atd.

⁷⁴ Ve věcech time managementu, motivace, business plánu a atd. může velmi dobře pomoci podnikatelský inkubátor. Škola má vlastní podnikatelský inkubátor a po celé české republice jich najdete spousty. Autor má například zkušenost s podnikatelským inkubátorem, který pořádala Městská část Praha 7 s podporou různých podnikatelů. Inkubátory pořádají pravidelné přednášky a workshopy na různá témata. Kromě témat, která už autor zmiňoval, zde najdeme téma obchodní komunikace, prezentačních dovedností, finanční analýzy atd. Některé inkubátory jsou i zadarmo, ale je potřeba si uvědomit, že podnikatelský inkubátor se musí nějak zaplatit, tato skutečnost se může někde negativně projevit. Problém času by se dal, alespoň částečně vyřešit podnikatelským inkubátorem. Z průzkumů plyne, že málo začínajících podnikatelů využilo tuto možnost. Je to velká škoda, protože v inkubátoru najdete lidi, kteří také chtějí podnikat. Když se budete pohybovat v okruhu lidí, kteří chtějí podnikat, tak si vzájemně pomůžete. Nejenom vědomostmi, ale i motivací.

3.2.3 Strach z neúspěchu

Z průzkumu vyplývá, že se dotazovaní bojí, že když neuspějí, osobnostně klesnou nejen sami před sebou, ale i u ostatních. Strach člověk může eliminovat, když se lépe připraví na danou situaci. Student jde na zkoušku a je většinou nervózní, když ví, že má mezery ve vědomostech. Naopak velmi dobře připravený student nemusí být prakticky nervózní. U podnikání je to stejné. Pokud před spuštěním svého projektu věnuje člověk hodně času přípravě, určitě tím může svůj strach zmírnit. Pokud ani po důkladné přípravě člověk nezmírní svůj strach, bylo by možná dobré se zamyslet, jestli podnikání je pro něj.

S přípravou mu může pomoci zmiňovaný podnikatelský inkubátor, o které psal autor v minulé kapitole.⁷⁵

3.2.4 Nemám nápad a chci začít podnikat

V této kapitole se budou některé informace trochu opakovat, ale podnikatelský inkubátor je velmi dobrá volba. V dotazníku se často ukazovala odpověď, že dotazovaní chtějí podnikat, ale nemají žádný nápad. Projekt nás nenapadne z čista jasna, když budeme dělat úplně něco jiného. Je potřeba pravidelně přemýšlet a vymýšlet jaký podnikatelský projekt bych mohl uskutečnit. Když se budete pohybovat v podnikatelském prostředí, mysl bude více stimulována a je větší pravděpodobnost, že vás něco napadne. Další důležitou věcí je, že v inkubátoru se člověk hodně naučí, a když v budoucnu bude vědět v čem chce podnikat, už bude mít vědomosti a může se soustředit přímo na svůj projekt.

Další možností, jak se připravit na budoucí podnikání je si ho vyzkoušet v menším měřítku. Na zkoušku můžete zkusit něco jednoduchého, co nesouvisí s vaším snem. Důležité je si hlavně vyzkoušet, jak člověk bude zvládat fungovat a nemít nad sebou zaměstnavatele. Na České zemědělské univerzitě v druhém ročníku na provozně ekonomické fakultě funguje volitelný předmět podnikatelské dovednosti. Aby student dosáhl na zápočet, musí se svojí

⁷⁵ Další možností je čtení knížek, které napsali úspěšní podnikatelé. Buď se v ní můžeme dozvědět nějaké tipy na úspěch nebo naopak jak zjistit, že projekt nebude úspěšný. Někteří lidé neradi čtou, a proto se stává velmi populární vzdělávání formou podcastů. Podcast je zvuková nahrávka dostupná na mnoha internetových platformách a lidé mohou poslouchat prakticky kdekoli. Toto je vhodná alternativa hlavně pro lidi, kteří si více informací zapamatují při poslechu než při čtení.

skupinou vymyslet jednorázovou podnikatelskou aktivitu a uskutečnit ji. Studenti musí vyhotovit business plán a prakticky bez pomoci profesora projekt spustit.⁷⁶

3.3 Výhody a rizika jednotlivých subjektů.

Velmi složitá je odpověď na tuto otázku. Samozřejmě nejde paušálně říci, jaké je nejlepší řešení pro všechny podnikatele. Autor uvede příklady a důvody, proč si vybrat/nevybrat daný druh podnikatelského subjektu.

3.3.1 Osoba samostatně výdělečně činná

3.3.1.1 Výhody osoby samostatně výdělečně činné

Z teoretické části vyplývá, že nejjednodušší je získat živnostenské oprávnění a pomocí něho podnikat. Nejvíce poslouží osobám, které podnikají tzv. sami na sebe. Jsou to řemeslníci, obchodníci, makléři, gastronomické podniky, účetní atd. Jsou to většinou osoby, které by svoji práci mohly vykonávat jako zaměstnanci, ale raději vystupují jako osoby samostatně výdělečně činné. Nejčastější důvody jsou vyšší příjmy, flexibilita, svoboda a určitý odpor vůči zaměstnaneckému poměru atd. V těchto případech nedává smysl zakládat jakoukoli obchodní společnost a živnostenské oprávnění je vhodná volba.

Dalším důležitým důvodem, proč se lidé stávají živnostníky, je že platí méně na daních. Buď mohou danit reálný rozdíl mezi příjmy a výdaji, nebo využijí tzv. výdajový paušál. Živnostník například má reálné výdaje 30 % ze svých příjmů, ale stát mu například dovoluje uznat si až 40 %. Z toho vyplývá, že těch 10 % příjmů nemusí platit.

Teorie říká, že živnostníci, kteří za minulý rok neměli obrat 25 mil. Kč nemusí vést účetnictví. Většina živnostníků tuto skutečnost splňuje a účetnictví nevede. Díky tomu je podnikání jednodušší. Buď by to znamenalo zbytečnou administrativní zátěž, nebo by se podnikatel s největší pravděpodobností musel najmout účetní nebo účetní firmu, což by pro něj znamenalo zbytečnou finanční zátěž.

⁷⁶ Studenti měli projekty na prodej koláčků, triček s vlastním potiskem, fotbal v zorbingových koulích a jiné. Naše skupina uspořádala večerní studentskou akci s doprovodným programem, kde jsme vybírali vstupné. Byl to dobrý test našich schopností, zjistili jsme, jak dokážeme pracovat pod tlakem, ve skupině atd. Někteří studenti ze skupiny nepracovali na 100 % a přesně nám to ukázalo, jak je důležité si pořádně vybrat případné partnery k podnikání.

Když drobní živnostníci chtějí najmout nějaké zaměstnance, nemusí zakládat obchodní společnost. I jako živnostníci mohou zaměstnávat další pracovníky. Náklady na zaměstnance si nechají uznat jako náklad do daňového přiznání. Sníží si základ pro výpočet daně a tím pádem platí méně na daních, pokud neuplatňují daňový paušál.

Živnostníci většinou nepotřebují velký obnos peněz k vzniku svého podnikání. Protože osoba samostatně výdělečně činná je většinou samostatný subjekt, který podniká úplně sám nebo s několika málo zaměstnanci. Tím pádem nejsou potřeba například velké výrobní haly, administrativní budovy, velké množství movitých věcí (auta, elektronická zařízení atd.), neplatí se mnoho za služby a energie atd. Problém, ale může nastat, když podnikateli chybí i jenom pár desítek tisíc na rozjezd. Banky vždycky chtějí vědět historii zájemce o půjčku. Pokud člověk má založenou živnost bez historie, a s jedním podaným daňovým přiznáním, tak mu žádná banka nepůjčí. Musel by se snažit peníze získat v nějaké nebankovní instituci, kde jsou úvěry nákladnější a dost často méně průhledné.

Když podniká více lidí najednou, tak většinou nejsou živnostníci, ale založí obchodní korporaci. Z teoretické části vyplývá, že podnikatelé mohou založit tzv. společnost. Pozor není tím myšlena obchodní společnost.

Když osoba samostatně výdělečně činná chce ukončit svoji činnost musí udělat pár kroků. Změnu musí samozřejmě nahlásit živnostenskému úřadu. K tomu musí vyrozumět okresní správu sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovnu a finanční úřad. Vše se dá udělat najednou. Stačí na centrálním registračním místě vyplnit změnový lístek. Pomocí dokumentu upozorníte nejenom živnostenský úřad, ale i správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovnu. Dále k tomu vyplníte ještě žádost o zrušení registrace pro finanční úřad. Dá se říct, že je to jednoduchá záležitost. Když chce podnikatel živnost jenom přerušit, vypadne mu povinnost svůj krok oznámit živnostenskému úřadu.

3.3.1.2 Rizika osoby samostatně výdělečně činné

Většina živnostníků jsou samostatné subjekty a jsou OSVČ jenom kvůli vidině větších příjmů než v zaměstnání. Kdyby, ale byli zaměstnanci, nemuseli by řešit odvod daní, sociálního a zdravotního zabezpečení. Osoba samostatně výdělečně činná si buď zaplatí daňového poradce, nebo tuto problematiku řeší sama. Může se stát, že podnikatel nezvládá platit odvody a vytváří si dluh. Zdravotní pojišťovna, finanční úřad nebo úřad sociálního

zabezpečení dává pokuty, pokud živnostníci své povinnosti neplní. Problémy se mohou táhnout a po nějaké době mohou být takřka neřešitelné.

S tím souvisí, že osoby samostatně výdělečně činné musí kvůli své činnosti podnikatele řešit i administrativu, která může zabrat mnoho času. Pro podnikatele jsou to chvíle, kdy nevydělávají. Proto většina podnikatelů po určité době řeší, jestli si na to někoho nenajmout.

Velkým problémem v podnikatelské sféře je neplacení faktur. Tím pádem se může stát, že živnostník nemusí dostat několik měsíců své peníze, čelí hrozbě druhotné platební neschopnosti. Stává se to hlavně, když živnostník dělá velké zakázky. Když má menší a vydává každý měsíc několik faktur, několika subjektům trápí ho tato problematika méně. Obecně je důležité, aby živnostník měl dostatečně velkou finanční rezervu pro tyto případy.

Za svoji činnost je osoba samostatně výdělečně činná přímo odpovědná. Pokud udělá chybu hned to pocítí na svých ziscích. Jedna z největších nevýhod je, že za své podnikání odpovídá celým svým majetkem. Když živnostník podniká v rizikovém oboru může s neúspěchem souviset i vytvoření velkých dluhů, které pro něj mohou znamenat ztrátu veškerého majetku a někdy i více než to.⁷⁷

Rizikem podnikatele-fyzické osoby je, že dělá svoji práci sám, nemá ho kdo zastoupit. Z toho vyplývá, že když jede na dovolenou nevydělává peníze. Podobné to může být, když je živnostník nemocný nebo je po úrazu. Osoba samostatně výdělečně činná si může společně se zdravotním pojištěním platit i nemocenské pojištění a stát mu přispěje v době pracovní neschopnosti. Toto pojištění je však drahé. Pokud živnostníci, chtějí dostávat příspěvek v době pracovní neschopnosti, je pro ně výhodnější platit soukromé životní pojištění, které je levnější. Pokud živnostník nevyužívá možnosti státu nebo životního pojištění měl by mít dostatečnou rezervu, aby byl připraven na nepříznivé situace. Zároveň když si živnostník neplatí nemocenské pojištění nemá nárok na mateřskou/otcovskou placenou dovolenou.

⁷⁷ Když už člověk začne podnikat měl by si uvědomit, že osoba samostatně výdělečně činná je v očích lidí méně prestižní záležitost než obchodní korporace. Lidé si uvědomují, že mít firmu je složitější. Živnostník má sídlo svého podnikání většinou uvedeno na svoji trvalou adresu bydliště. Naopak firma má většinou sídlo v nějaké administrativní budově, což působí lépe.

3.3.1.3 Shrnutí výhod a rizik osoby samostatně výdělečně činné

Z toho vychází, že živnostenské podnikání se hodí pro drobné podnikatele, samostatné fyzické osoby, kteří buď mají málo zaměstnanců nebo nemají žádné. Pro lidi, kteří dokáží podstoupit rizika, aby mohli ušetřit na daních. Dále pro lidi, kteří mají společný nápad a alespoň ze začátku nechtějí být zahlceni administrativou. Když se však zvedá obrat firmy, zvedají se i závazky živnostníka, tím se zvedá riziko podnikatele, protože odpovídá za závazky celým svým majetkem. V tu chvíli podstupuje velké riziko a rizika najdeme i další. V porovnání se zaměstnáním větší administrativa, placení záloh na zdravotní a sociální pojištění, i když nevydělám, a případné neplacení faktur ze strany odběratelů.

3.3.2 Veřejná obchodní společnost

Jak je popsáno v teoretické části, tak veřejná obchodní společnost je osobní společností. Tedy společníci ručí za závazky celým svým majetkem, podobně jako osoba samostatně výdělečně činná.

Veřejná obchodní společnost má některé podobné znaky jako společnost založena živnostníky. Není potřeba základní kapitál, ručí se celým svým majetkem, společnost vede více jak jeden společník. Důležitým rozdílem je, že veřejnou obchodní společnost může založit i právnická osoba.

3.3.2.1 Výhody veřejné obchodní společnosti

U veřejné obchodní společnosti není potřeba žádný základní kapitál. Z toho vyplývá, že není stanoven ani minimální vklad jednotlivých společníků.

Výhodou může být skutečnost, že veřejná obchodní společnost nepotřebuje zřizovat žádné vnitřní orgány a tím pádem je ani platit. Vnitřními orgány jsou myšleny například, představenstvo, dozorčí rada atd.

Pokud má veřejná obchodní společnost 3 a více členů, není vůbec složité ze společnosti vystoupit. Je potřeba si uvědomit, že i po svém odchodu odpovídají za závazky, které vznikly v době jejich přítomnosti.

3.3.2.2 Rizika veřejné obchodní společnosti

Když vedení veřejné obchodní společnosti o něčem rozhoduje je potřeba, aby se shodli všichni společníci. Což může být velmi problematické, pokud jeden ze společníků je

přesvědčený o svém názoru a nehodná ustoupit. Firma kvůli tomu může přijít o hodně peněz, protože například nedokáže reagovat na případné změny na trhu dostatečně rychle.

Společníci ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně celým svým majetkem, stejně jako u osoby samostatně výdělečně činné. Když má firma velké závazky všichni společníci se tím vystavují velkému riziku. Dluhy firmy se přímo dotýkají finanční situace společníků a případný neúspěch je může stát opravdu hodně. K tomu je důležité dodat, že smlouvy mohou podepisovat všichni společníci. Z toho vyplývá, že krach společnosti může zařídít klidně jenom jeden ze společníků, ale na jeho chyby doplatí všichni stejnou měrou.

Nevýhodou může být i skutečnost, že veřejnou obchodní společnost nemůže založit jeden společník, ale nejméně dva.

3.3.2.3 Shrnutí výhod a rizik veřejné obchodní společnosti

Veřejná obchodní společnost je vhodný typ pro podnikatele, kteří mohou ručit celým svým majetkem a jedním ze subjektů je právnická osoba. Založení a vedení veřejné obchodní společnosti není nijak náročné. Ale kvůli tomu, že společníci odpovídají celým svým majetkem je vhodné veřejnou obchodní společnost zakládat pro méně komplikované projekty, které nevyžadují tolik kapitálu. V praxi se ukazuje, že lidé velmi málo zakládají tento druh obchodní korporace. Celkově osobní společnosti nejsou ve velké oblibě u českých občanů. Když už lidé chtějí založit obchodní společnost, tak nechtějí ručit celým svým majetkem. Raději zvolí kapitálovou společnost, hlavně společnost s ručením omezeným, a pokud mají dostatek peněz, zakládají akciovou společnost.

3.3.3 Komanditní společnost

Stejně jako veřejná obchodní společnost není moc oblíbená u podnikatelů ani komanditní společnost. Možná to je pro zvláštní kombinaci dvou druhů společníků. Komplementář ručí celým svým majetkem stejně jako živnostník nebo společníci ve veřejné obchodní společnosti. Naopak komanditista ručí omezeně do výše svého nesplaceného vkladu. I když komanditní společnost patří do osobních společností, některé znaky jsou charakteristické pro kapitálové společnosti. Společnost se tedy nachází někde na půli cesty mezi osobní a kapitálovou společností.

3.3.3.1 Výhody komanditní společnosti

Ani u komanditní společnosti není stanoven minimální vklad každého společníka a není potřeba žádný základní kapitál.

Z teoretické části vyplývá, že komanditní společnost má dva druhy společníků. Výhoda tzv. komanditista je, že neručí celým svým majetkem. Ručí jenom do výše svého nesplaceného vkladu, pokud není stanovena komanditní suma, která musí být vyšší než jeho vklad do společnosti.

Komanditista nemůže být statutárním orgánem komanditní společnosti. Může jím být jenom komplementář nebo komplementáři. Smysl to dává, protože komplementář podstupuje mnohem větší riziko, protože ručí celým svým majetkem. Na druhou stranu komanditista podstupuje riziko, protože tolik neovládá společnost. Jako například u veřejné obchodní společnosti se může stát, že komplementář udělá taková rozhodnutí, která povedou ke krachu společnosti a komanditista s tím nic neudělá.

3.3.3.2 Rizika komanditní společnosti

Komanditista ručí celým svým majetkem. Tím pádem je jeho členství v komanditní společnosti z pohledu ručení rizikovější než pro komplementáře. Naopak pro komplementáře je nevýhoda, že nemůže být statutárním orgánem. Z toho vyplývá, že z pohledu řízení firmy komplementář podstupuje větší riziko, protože ji vlastně neovládá.

Nevýhodou komanditní společnosti může být, že má dva druhy společníků. Lidem se to může zdát složité, možná zbytečné. Dále se může zdát méně přizpůsobitelná, protože pokud by se chtěli změnit vztahy u ručení za majetek mezi komplementářem a komanditistou musela by se společnost změnit na jiný druh obchodní korporace.

Pokud společnost má jenom jednoho komplementáře nebo jenom jednoho komanditistu a ten se rozhodne odejít nebo zemře a společnost nenajde nástupce, tak zaniká.

3.3.3.3 Shrnutí výhod a rizik komanditní společnosti

Z teoretické části vyplývá, že tento typ korporace může být vhodný pro podnikatele, kteří si našli investora nebo investory. Investor totiž nechce ručit celým svým majetkem. Naopak může chtít od společníků, kteří nevkládají do firmy peníze, aby ručili celým svým majetkem. Logickým krokem poté je, že statutárním orgánem v komanditní společnosti je

komplementář, protože ručí celým svým majetkem. Komanditista většinou bývá takovým tichým společníkem, který vloží peníze do společnosti a kontroluje, jestli firma vydělává.

3.3.4 Společnost s ručením omezeným

3.3.4.1 Výhody společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným je kapitálová společnost. Společníci nemusí ručit celým svým majetkem, ale ručí do výše svých nesplacených vkladů a může ji založit jeden nebo více společníků. Dost často tento typ obchodní korporace je dalším stupněm v podnikání pro lidi, kteří začínali jako osoby samostatně výdělečně činné. Podnik se rozrůstá a podnikatelé už dále nechťejí ručit celým svým majetkem. V tu chvíli se změna na společnost s ručením omezeným jeví jako ideální varianta.

Dříve platilo, že základní kapitál u společnosti s ručením omezeným byl 200 000 Kč, v roce 2014 byl tento požadavek zrušen a dnes stačí pouze 1 Kč. Založit společnost bez základního kapitálu sice můžeme, ale peníze jsou i tak potřeba. Zde se zase dostáváme k problematice peněz. Buď společníci použijí svoje peníze, které našetřili nebo je musí sehnat jinde. Případá v úvahu buď investor, banka nebo společnost může vypsát dluhopisy a půjčit si od soukromých osob. Když vypíše dluhopisy, dokáže si půjčit více peněz než od banky. Je otázka, kdo bude investovat svoje peníze do malé firmy, o které nemá moc informací. Taková investice do dluhopisů je velmi riziková a společnost musí riziko kompenzovat vyššími úroky, tím pádem je dluhopis pro firmu drahý.

Společnost s ručením omezeným je nejčastější obchodní korporace v české republice. Když chce člověk prodat takovou společnost je pro něj mnohem jednodušší sehnat kupce než u jiných typů obchodních korporací.

Mnoho bývalých živnostníků využívá společnost s ručením omezeným pro snížení odvodů. Z firmy si nechávají většinou vyplácet minimální mzdu a většinu peněz si společníci vyplácí například jednou ročně ze zisků společnosti. Z toho nemusí platit sociální a zdravotní pojištění.

3.3.4.2 Rizika společnosti s ručením omezeným

Nevýhodou u kapitálových společnostích a vlastně celkově u obchodních společnostích je, že podnikatelé musí mnohem více řešit administrativu vůči státu než třeba u živnostenského oprávnění. Jak vyplývá z teoretické části už při založení společnosti je potřeba splnit mnoho

podmínek. Pro některé podnikatele může být už splnění požadavků pro vznik společnosti velkým problémem a nemusí kvůli tomu vůbec začít podnikat. Dále musí vést účetnictví, které může být finančně náročné. Mohou se v něm dělat chyby, které při případných kontrolách z finančního úřadu mohou vést k vysokým pokutám.

I když založení společnosti s ručeným omezením je těžší než předchozí subjekty, nemusí to být problém. V dnešní době se za rozumné peníze dá koupit společnost tzv. na klíč. Je to rychlejší a jednodušší způsob pro začínající podnikatele. Autor zná několik lidí, kteří této službě využili a byli velmi spokojeni. Takže tato nevýhoda se dá velmi jednoduše obrátit ve výhodu, protože začne podnikat dříve než lidé, kteří službu nevyužijí.

3.3.4.3 Shrnutí výhod a rizik společnosti s ručeným omezením

To ukazuje, že založení společnosti s ručeným omezením je vhodné pro podnikatele, kteří nechtějí ručit svým majetkem a nemají dostatek peněz, aby založili akciovou společnost. Takových podnikatelů je v České republice mnoho, a proto je společnost s ručením omezením nejoblíbenější formou podnikání, když bereme v potaz jenom obchodní korporace. Vyplývá to i z dotazníku, který mi vyplnili jak podnikatelé i nepodnikatelé.

3.3.5 Akciová společnost

Jak bylo už vícekrát uvedeno. Akciová společnost je kapitálovou společností a tím pádem společníci ručí celým svým majetkem. Z teoretické části vyplývá, že kapitálové společnosti jsou v mnoha ohledech podobné, ale rozdíly zde najdeme. Jako například, že akciová společnost si může vybrat mezi monistickým a dualistickým systémem podnikání.

3.3.5.1 Výhody akciové společnosti

Akciová společnost je už jedinou společností, kde je potřeba základní kapitál. Respektive u společnosti s ručením omezením je potřeba jedna koruna. U akciové společnosti je základní kapitál nastaven na 2 mil. Kč, což je pro hodně podnikatelů mnoho peněz, alespoň ze začátku.

Když podnikatel nebo podnikatelka chtějí založit kapitálovou společnost a začínají, je lepší nejdříve zvolit společnost s ručením omezením. Pokud firma zůstane malou společností a nemá ambice získat větší podíl na trhu většinou, zůstane u společnosti s ručením omezením. Avšak když se podíváte na jakoukoli velkou firmu u nás i ve světě, zjistíte že, jde o akciovou společnost, jejíž akcie jsou obchodovány na burze. Vstup na burzu může být pro firmu velmi

úspěšný a může velmi zvednout hodnotu společnosti a zároveň přinést velkou prestiž pro společnost.

Když jsme u prestiže, tak akciová společnost má větší prestiž než ostatní obchodní korporace. Její založení a chod je těžší než ostatní a lidé si to uvědomují, proto vnímají společnost jako věrohodnější.

Jak bylo řečeno v teoretické části, když člověk nakoupí akcie dané společnosti, získá tím i práva podílet se na chodu společnosti a podílet se na zisku. Mnoho lidí na planetě investuje do akcií, a proto financování podniku pomocí emise nových akcií může být velmi dobrým krokem, když chce firma získat peníze na rozšíření výroby, zacílení na jiné trhy nebo získat větší procento z trhu.

Akciová společnost samozřejmě nemusí své akcie veřejně nabízet, ale pokud chce opravdu růst je potřeba jít na burzu. Na burze mohou akcie přinést mnohem více peněz do firmy.

Pro investory společnosti může být zajímavá i skutečnost, že o nich najdeme méně informací v obchodním rejstříku než u ostatních obchodních korporací a osob samostatně výdělečně činných.

3.3.5.2 Rizika akciové společnosti

Přesun na burzu bývá obrovským krokem pro firmu. Může se klidně stát, že o akcie nebude moc velký zájem, a jejich hodnota bude klesat pod cenu, za kterou byly akcie emitovány. Což může snížit věrohodnost firmy a snížit renomé. Je potřeba vstup na burzu dobře načasovat.

Není vhodné začít s úpisem veřejně obchodovatelných akcií v době krize. Většina obyvatelstva se v tu chvíli bojí nakupovat akcie jakékoli společnosti. I když zkušení investoři přesně v těchto chvílích nakupují, protože vědí, že ekonomika se pohybuje v cyklech, a je velmi pravděpodobné že akciové trhy se vzpamatují. Firmy, když vstupují na burzu, ale většinou hledají velké množství menších investorů. Raději začnou prodávat akcie v době ekonomického růstu, kdy je mnohem větší pravděpodobnost, že akcie nakoupí běžný občan. V dnešní době je velmi časté, že akcie firem kupují investiční společnosti do svých podílových fondů. Lidé nakupují podílové listy daných fondů, protože fondy mohou mnohem více diverzifikovat portfolio a tím snížit jeho rizikovost. Z toho vyplývá, že je vhodné, aby se společnosti vstupující na burzu snažily zaujmout investiční společnosti, které mohou nakoupit jejich akcie.

Nevýhodou akciové společnosti je administrativa, která zabere více času než u předchozích společností. S administrativou souvisí, že akciová společnost jako jediný ze subjektů musí mít svoje internetové stránky. Když už je musí mít je ideální mít hezké a kvalitní stránky, které samozřejmě také zvedají prestiž společnosti. I když internetové stránky pro některé společnosti hlavně při rozjezdu nemusí být nutností. Tím pádem mohou být ze začátku jen další finanční zátěží.

Nevýhodou akciové společnosti je vyšší angažovanost osob. Jsou tím myšleni členové představenstva, členové dozorčí rady atd.

3.3.5.3 Shrnutí výhod a rizik akciové společnosti

Je zřejmé, že akciová společnost není úplně ideální forma pro začínající podnikatele, hlavně z důvodu podmínky vysokého základního kapitálu. Spíše je dobré ze začátku zvolit jinou formu. Pokud podnikatel nebo podnikatelé cítí, že mohou zaujmout větší procento na trhu, tak poté změnit formu podnikání na akciovou společnost a emitovat akcie veřejně na burze.

4 Výsledky a diskuze

Každá forma podnikání má své výhody a nevýhody. Pro každého podnikatele se některé subjekty hodí více, některé méně a některé vůbec. Vybrat proto vhodnou podnikatelskou formu pro všechny podnikatele nejde. I z toho důvodu stát prostřednictvím práva poskytuje tolik různých druhů podnikatelských forem. Některé mají společná pravidla a liší se jen v několika málo věcech. Proto se obchodní korporace rozdělují na osobní a kapitálové, aby hned bylo jasné, že osobní mají podobné znaky a kapitálové mají podobné znaky.

Společníci v kapitálových obchodních korporacích neručí celým svým majetkem, ale jenom do výše svého nesplaceného vkladu. Naopak společníci v osobních obchodních korporacích ručí podobně jako osoba samostatně výdělečně činná celým svým majetkem. Rozdílné **ručení za závazky bývá důležitým tématem při rozhodování**, jaký subjekt zvolit. Z dotazníku vyplývá že lidé, kteří chtějí podnikat, nebo už podnikají mají strach z dluhů. I proto mnoho lidí uvedlo, že kdyby chtěli podnikat, tak vyberou společnost s ručením omezeným, protože za závazky neručí svým osobním majetkem. Tato forma podnikatelské korporace je tedy nejméně riziková a nejméně investičně náročná. Těmto lidem nahrává i skutečnost, že se spuštěním nového zákona o obchodních korporacích byla odstraněna povinnost vložení základního kapitálu v minimální výši 200 000 Kč. Takže lidé, pro které je důležité neručit celým svým majetkem zvolí kapitálové obchodní korporace, mezi které patří společnost s ručením omezeným a akciová společnost. Zásadní věc, v které se liší je, že společnost s ručením omezeným nepotřebuje základní kapitál, respektive jenom jednu korunu. Naopak akciová společnost má ze zákona povinnost složit základní kapitál v minimální výši 2 miliony korun. Rozdíl v minimální výši základního kapitálu je nejzásadnější rozdíl mezi společnostmi s ručením omezeným a akciovou společností. Méně důležité rozdíly popisuje teoretická část bakalářské práce. Kvůli inflaci může být v dalších letech akciová společnost žádanější, protože 2 miliony budou mít v budoucnu stále menší hodnotu, pokud budeme předpokládat, že dále bude pokračovat inflační období a namísto deflačního.

Z teoretické části vyplývá, že v dnešní době zákonnou normu minimálního základního kapitálu najdeme jenom u akciové společnosti a u ostatních obchodních korporacích a živnostenského podnikání ne. Z dotazníku vyplývá, že pro lidi, kteří chtějí založit společnost s ručením omezeným je toto důležitý bod a jeden z hlavních důvodů, proč by zvolili tento subjekt. Dále z dotazníku vyplývá, že lidé by rádi zvolili osobu samostatně výdělečně činnou

a důležitým faktorem, je že jim tento subjekt přijde obecně jako nejlepší volba; zakladatelé nechtějí být omezováni zákonným minimem.

Důležitým faktorem pro výběr obchodní korporace nebo živnostenského podnikání, může být pro někoho složitost založení, vedení, nebo pochopení subjektu. Z dotazníku vyplývá, že nejvíce lidí jsou buď osoby samostatně výdělečně činné nebo založili společnost s ručeným omezeným. Podobné je to u lidí, kteří chtějí začít podnikat. 44 % lidí odpovědělo, že chtějí založit společnost s ručeným omezeným a stejné množství odpovědělo, že chtějí být osobou samostatně výdělečně činnou. Z dotazníku vyplývá, že důležitým faktorem je právě jednoduchost těchto subjektů. Jak vyplývá z teoretické části, tak právě vznik osoby samostatně výdělečně činné je nejjednodušší ze všech subjektů. Dále i vedení živnosti je jednoduché, například mohou využít výdajové paušály a nemusí vést účetnictví, pokud obrat v minulém roce nepřesáhl 25 milionů korun. U společnosti s ručeným omezeným je to trochu jiné. Jak vyplývá z bakalářské práce, tak založení i chod společnosti je složitější než u osoby samostatně výdělečně činné. Je to i složitější než u veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti. Autor si myslí, že buď více lidí chápe fungování společnosti s ručeným omezeným, protože komanditní společnost se pro lidi jeví jako složitý subjekt, který nepřináší mnoho výhod a veřejná obchodní společnost je velmi podobná osobě samostatně výdělečně a spíše lidé založí tzv. společnost, která je popsána v teoretické části. Nebo prostě pro lidi jsou důležitější jiné okolnosti než složitost založení.

Zajímavým výstupem z dotazníku je skutečnost, když podnikatelé začínali podnikat, tak neměli strach. Dotazovaní mohli mít různé důvody, proč takto odpověděli. Možná opravdu byli dostatečně připraveni a jejich nápad byl natolik dobrý, že před vstupem do podnikatelského světa byli silně přesvědčeni o svém úspěchu. Avšak mnoho lidí každý rok končí s podnikáním a někteří velmi neúspěšně s velkými dluhy. Proto tato odpověď autora překvapila. Nečekal, že 46 % dotazovaných odpoví, že se nebála. Naopak čekal, že tato odpověď nebude, tak častá. Autor se spíše přiklání k názoru, že si dotazovaní neuvědomují rizika spojená s podnikáním. Začínající podnikatel by měl mít sebevědomí na vysoké úrovni, to je v pořádku. V průběhu podnikání se mohou vyskytnout různé komplikace a je potřeba, aby se podnikatel z problému tzv. nesesypal. Na druhou stranu je dobré, aby si právě **rizika uvědomoval a mohl se na ně lépe připravit**. Strach může být v tomto velký pomocník, protože při strachu člověka napadne mnoho katastrofických scénářů a je jenom na něm, jestli ho to odradí od podnikání nebo naopak posílí, protože se na problémy předem připraví nebo

je úplně eliminuje. Jak je uvedeno v praktické části, tak autor je toho názoru, že pro začínající podnikatele je důležité střídat se zkušenějšími. V České republice se najde mnoho podnikatelů, kteří rádi sdílí svoje zkušenosti. Buď pomocí přímých setkání, knížek nebo podcastů.

Dále autora potěšilo, že 62 % lidí kteří teď nepodnikají by rádi v budoucnu podnikali. Je asi jasné, že ne všichni to zkusí a uspějí. Důležité je, že chtějí, protože od chtění a udělání nemusí být široká hranice. Podnikatelé jsou důležití pro ekonomiku státu, a ještě důležitější je, když podniky vlastní občané české republiky. Jak můžeme pozorovat, tak mnoho hlavně velkých českých podniků je vlastněno zahraničními investory. Tím pádem zisky firem nejsou daněny u nás, ale v zahraničí. Tím se snižuje příjem do státního rozpočtu. Stát by měl určitě podporovat podnikatele a snažit se, aby zde bylo příjemné podnikatelské prostředí bez velkého množství byrokracie.

5 Závěr

V české republice podniká spousta lidí a mnoho dalších by chtělo také. Podnikatelé jsou důležitou součástí státu. Když se daří podnikatelům, má to kladný vliv na ekonomiku našeho státu.

Jak je vidět v teoretické části máme více možností, jak podnikat a každá z variant má svá specifická úskalí. Z dotazníku je vidět, že si lidé především **uvědomují úskalí osobní odpovědnosti za závazky, nejistotu příjmů riziko dluhů** atd. Dalšími důvody, proč nepodnikají jsou nedostatek peněz, nedostatek času na plánování nebo že vůbec nemají nápad v čem podnikat. Někteří by rádi podnikali, ale kvůli podobným důvodům, které jsem uvedl nepodnikají. Z dotazníku pro podnikatele vychází, že někteří se vůbec nebáli. Podnikatelé, kteří z něčeho strach měli řešili situaci buď tím, že vytvořili podrobný byznys plán, poradili se s jiným nebo jinými podnikateli nebo chodili na přednášky. Dále si, ale neuvědomují, že na začátku jim může velmi dobře pomoci podnikatelský inkubátor. Z toho vyplývá, že když lidé chtějí podnikat, je ideální promyslet svůj nápad do největších detailů a nejlépe s někým svůj nápad konzultovat.

Ideální forma podnikání pro každého podnikatele neexistuje, proto máme možnost výběru mezi více formami podnikání – jako fyzická osoba či jako právnický subjekt. I přesto se dají najít vhodnější a méně vhodná řešení podle oboru podnikání, typu společníků, velikosti tz. závodu atd. Z práce vychází, že lidé by nejčastěji volili osobu samostatně výdělečně činnou, poté společnost s ručením omezeným a následuje akciová společnost. Z dotazníku pro podnikatele vyplývá, že tomu tak doopravdy je. Což znamená, že když lidé volí typ obchodní společnosti, raději si vyberou kapitálovou společnost, kde neručí za závazky celým svým majetkem.

6 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace:

ČERNÁ, Stanislava, Plíva Stanislav a kolektiv. *Podnikatel a jeho právní vztahy*. 1. vydání. Beroun: Rozkotová Eva, 2016. ISBN 978-80-87146-76-7

ČERNÁ, Stanislava a Štenglová Ivana. *Obchodní právo, podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-333-4.

JOSKOVÁ, Lucie a PRAVDA, Pavel. *Zákon o obchodních korporacích s komentářem: s účinností od 1.1.2014 nahrazuje obchodní zákoník*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4834-4

KAMENÍK, Petr a HRABÁKOVÁ, Milada a ORLOVÁ, Marie. *Živnostenský zákon Zákon o živnostenských úřadech komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-658-8

KOLÁŘOVÁ, Monika. *Velká kniha pro podnikání, pro fyzické i právnické osoby aneb vše co potřebujete znát během podnikání*. 2. vydání. Olomouc: Rubico, 2013. 978-80-7400-540-4

PETROV, J. VÝTISK, M. BERAN, V. et al: *Občanský zákoník. KOMENTÁŘ*. Praha: C.H.Beck 2017. ISBN 978-80-7400-653-1

ŠTENGLOVÁ, Ivana a HAVEL, Bohumil. *Zákon o obchodních korporacích, velké komentáře*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-480-3

Právní normy:

Česká republika. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Česká republika. Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích.

Česká republika. Zákon 125/2008 Sb, zákon o přeměnách obchodních společností a družstev

Česká republika. Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon.

Internetové zdroje:

Business center, *Formy podnikání*. [online] Business center, ©1998 – 2019 [Cit. 15.1.2019]

Dostupné z: <https://business.center.cz/business/pravo-predpisy/formy-podnikani/>

Business info. *Obchodní korporace – zrušení* [online] BusinessInfo, © 1997-2019 [Cit. 30.1.2019] Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obchodni-korporace-zruseni-ppbi-50445.html#!&chapter=2>

Jak podnikat, *Živnosti, druhy živností* [online] Jak podnikat, aktualizováno 19.9.2018 [Cit. 5.2.2019] <http://www.jakpodnikat.cz/zivnosti-volne-vazane.php>

Profi kancelář, *Založení živnosti v roce 2018* [online] Profi kancelář, © 2019 [Cit. 4.2.2019] Dostupné z: <https://www.profi-kancelar.cz/zalozeni-zivnosti-v-roce-2018>

Peníze.cz, *Jak na zápis do obchodního rejstříku. Návod a formuláře* [online] Penize.cz, 4. 9. 2013 [Cit. 15.1.2019] Dostupné z: <https://www.penize.cz/podnikani/259923-jak-na-zapis-do-obchodniho-rejstriku-navod-a-formulare>

Business info. *Obchodní korporace – založení a vznik* [online] Business info, 1. 1. 2019 [Cit. 10.2.2019] Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obchodni-korporace-zalozeni-a-vznik-ppbi-50403.html#!&chapter=1>